

UNIMOT S.A.

Raport Roczny za 2018 r.
Sprawozdanie Jednostkowe

29 marca 2019

RAPORT ROCZNY – SPRAWOZDANIE JEDNOSTKOWE
SPIS TREŚCI:

1.	WYBRANE DANE FINANSOWE	3
2.	ROCZNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	4
3.	INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	9
3.1	INFORMACJE O SPÓŁCE	9
3.2	PODSTAWA SPORZĄDZENIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	10
3.3	OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	14
3.4	WPŁYW MSSF 9, MSSF 15 i MSSF 16 NA ROCZNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	24
3.5	PRZEKSZTAŁCENIE DANYCH PORÓWNYWALNYCH ZA 2017 R.	28
3.6	SEGMENTY SPRAWOZDAWCZE	30
4.	DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	35
4.1	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	35
4.2	KOSZTY WEDŁUG RODZAJÓW.....	35
4.3	KOSZTY SPRZEDANYCH TOWARÓW I MATERIAŁÓW.....	35
4.4	POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	35
4.5	POZOSTAŁE ZYSKI/(STRATY) NETTO	35
4.6	POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	36
4.7	KOSZTY FINANSOWE NETTO	36
4.8	PODATEK DOCHODOWY.....	36
4.9	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	37
4.10	WARTOŚCI NIEMATERIALNE	38
4.11	INWESTYCJE W JEDNOSTKI ZALEŻNE	41
4.12	POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE	41
4.13	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO.....	42
4.14	ZAPASY	42
4.15	POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE	43
4.16	NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	43
4.17	AKTYWA Z TYTUŁU UMÓW Z KLIENTAMI	44
4.18	POZOSTAŁE AKTYWA OBROTOWE	44
4.19	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	44
4.20	KAPITAŁ WŁASNY	45
4.21	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW, POŻYCZEK, INNYCH INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH ORAZ KREDYTÓW W RACHUNKACH BIEŻĄCYCH	46
4.22	POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE	47
4.23	ANALIZA UMÓW KREDYTÓW I POŻYCZEK	48
4.24	ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ WYNIKAJĄCYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ.....	49
4.25	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	50
4.26	REZERWY KRÓTKOTERMINOWE	51
4.27	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UMÓW Z KLIENTAMI	51
4.28	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE	51
4.29	INSTRUMENTY FINANSOWE	52
4.30	ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	65
4.31	TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	65
4.32	ZATRUDNIENIE	68
4.33	NOTA OBJAŚNIAJĄCA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	68
4.34	ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM	68

1. WYBRANE DANE FINANSOWE

Wybrane dane z jednostkowego sprawozdania finansowego

	w tys. zł		w tys. euro	
	31.12.2018	Dane porównawcze*	31.12.2018	Dane porównawcze*
I. Przychody ze sprzedaży	3 285 370	2 896 258	769 966	682 323
II. Zysk na działalności operacyjnej	10 297	32 818	2 413	7 732
III. Zysk/(strata) brutto	(622)	27 454	(146)	6 468
IV. Zysk/(strata) netto	(2 199)	22 348	(515)	5 265
V. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(28 622)	17 663	(6 708)	4 161
VI. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 319)	(3 398)	(543)	(801)
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(28 047)	47 403	(6 573)	11 168
VIII. Przepływy pieniężne netto, razem	(65 554)	46 857	(15 363)	11 039
IX. Aktywa, razem	542 972	572 273	126 273	137 206
X. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	353 190	366 356	82 137	87 836
XI. Zobowiązania długoterminowe	6 244	16 649	1 452	3 992
XII. Zobowiązania krótkoterminowe	346 946	349 707	80 685	83 844
XIII. Kapitał własny	189 782	205 917	44 135	49 370
XIV. Kapitał zakładowy	8 198	8 198	1 907	1 966
XV. Liczba akcji (w tys. szt.)	8 198	8 198	-	-
XVI. Zysk/(strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/euro)**	(0,27)	2,89	(0,06)	0,68
XVII. Rozwodniony zysk/(strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/euro)**	(0,27)	2,89	(0,06)	0,68
XVIII. Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/euro)***	23,15	25,12	5,38	6,02
XIX. Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/euro)***	23,15	25,12	5,38	6,02
XX. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/euro)	1,70	1,20	0,40	0,28

*Dane dla pozycji dotyczących sprawozdania z sytuacji finansowej prezentowane są na dzień 31 grudnia 2017 r. natomiast dla pozycji dotyczących sprawozdania z całkowitych dochodów i sprawozdania z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.

** na 31.12.2018 r. liczba akcji użyta do wyliczenia zysku na jedną akcję zwykłą oraz rozwodnionego zysku na jedną akcję zwykłą wynosiła 8 198 tys. sztuk

** na 31.12.2017 r. liczba akcji użyta do wyliczenia zysku na jedną akcję zwykłą oraz rozwodnionego zysku na jedną akcję zwykłą wynosiła 7 731 tys. sztuk

*** na 31.12.2018 r. liczba akcji użyta do wyliczenia wartości księgowej oraz rozwodnionej wartości księgowej na jedną akcję wynosiła 8 198 tys. sztuk.

*** na 31.12.2017 r. liczba akcji użyta do wyliczenia wartości księgowej oraz rozwodnionej wartości księgowej na jedną akcję wynosiła 8 198 tys. sztuk

Wybrane dane finansowe przeliczono na walutę euro w następujący sposób:

Pozycje aktywów i pasywów sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczono na euro wg średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na 31.12.2018 r. 4,3 zł/euro oraz dla danych porównawczych na 31.12.2017 r. 4,1709 zł/euro.

Poszczególne pozycje dotyczące rachunku zysków i strat i innych całkowitych dochodów oraz przepływów pieniężnych przeliczono wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP obowiązujących na ostatni dzień kalendarzowy poszczególnych miesięcy, który wyniósł odpowiednio 4,2669 zł/euro (2018 r.), 4,2447 zł/euro (2017 r.).

2. ROCZNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

w tysiącach złotych	Nota	31.12.2018	31.12.2017*
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	4.9	15 204	15 678
Wartości niematerialne	4.10	14 439	15 727
Inwestycje w jednostki zależne	4.11	25 437	25 605
Pozostałe aktywa finansowe	4.12	391	593
Pochodne instrumenty finansowe	4.22	987	-
Pozostałe należności długoterminowe	4.15	3 753	7 078
Aktywa z tytułu umów z klientami	4.17	4 014	-
Aktywa trwałe razem		64 225	64 681
Aktywa obrotowe			
Zapasy	4.14	190 280	232 918
Aktywa z tytułu umów z klientami	4.17	892	-
Należności handlowe oraz pozostałe należności	4.16	204 765	220 889
Pozostałe aktywa finansowe	4.12	5 310	2 845
Pochodne instrumenty finansowe	4.22	33 047	14 842
Należności z tytułu podatku dochodowego	4.8	-	1 662
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.19	38 960	30 674
Pozostałe aktywa obrotowe	4.18	5 493	3 762
Aktywa obrotowe razem		478 747	507 592
AKTYWA RAZEM		542 972	572 273

* Spółka zastosowała metodę retrospektywną z łącznym efektem pierwszego zastosowania MSSF 9 i MSSF 15 w zyskach zatrzymanych od 1 stycznia 2018 r. Zgodnie z wybraną metodą dane porównawcze nie są przekształcane. Informacje dotyczące metody zastosowania przedstawiono w nocie 3.4.

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Adam Sikorski

Robert Brzozowski

Marek Moroz

Osoba sporządzająca sprawozdanie

Małgorzata Walnik

Sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej (ciąg dalszy)
w tysiącach złotych

	Nota	31.12.2018	31.12.2017*
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	4.20	8 198	8 198
Pozostałe kapitały	4.20	174 437	163 100
Wynik z lat ubiegłych i wynik roku bieżącego	4.20	7 147	34 619
Kapitał własny razem		189 782	205 917
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	4.21	2 575	3 022
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4.25	167	184
Pochodne instrumenty finansowe	4.22	3 457	10 166
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	4.13	45	3 277
Zobowiązania długoterminowe razem		6 244	16 649
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty w rachunku bieżącym	4.21	214 346	140 506
Zobowiązania z tytułu pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	4.21	1 732	2 366
Pochodne instrumenty finansowe	4.22	8 365	19 047
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4.25	485	535
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		1 221	-
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	4.27	13 320	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	4.28	107 477	187 253
Zobowiązania krótkoterminowe razem		346 946	349 707
Zobowiązania razem		353 190	366 356
PASYWA RAZEM		542 972	572 273

* Spółka zastosowała metodę retrospektywną z łącznym efektem pierwszego zastosowania MSSF 9 i MSSF 15 w zyskach zatrzymanych od 1 stycznia 2018 r. Zgodnie z wybraną metodą dane porównawcze nie są przekształcane. Informacje dotyczące metody zastosowania przedstawiono w nocie 3.4.

Prezes Zarządu
Wiceprezes Zarządu
Wiceprezes Zarządu
Adam Sikorski
Robert Brzozowski
Marek Moroz
Osoba sporządzająca sprawozdanie
Małgorzata Walnik

Sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>Nota</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017*
Przychody ze sprzedaży	4.1	3 281 838	2 892 011
Zyski (straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż	4.1	3 532	4 247
Koszty sprzedanych towarów i materiałów	4.3	(3 168 891)	(2 757 987)
Zysk brutto ze sprzedaży		116 479	138 271
Pozostałe przychody operacyjne	4.4	2 261	2 126
Koszty sprzedaży	4.2	(90 478)	(91 690)
Koszty ogólnego zarządu	4.2	(16 961)	(15 488)
Pozostałe zyski/(straty) netto	4.5	478	(21)
Pozostałe koszty operacyjne	4.6	(1 482)	(380)
Zysk na działalności operacyjnej		10 297	32 818
Przychody finansowe	4.7	744	372
Koszty finansowe	4.7	(11 663)	(5 736)
Koszty finansowe netto		(10 919)	(5 364)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem		(622)	27 454
Podatek dochodowy	4.8	(1 577)	(5 106)
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		(2 199)	22 348
Zysk/(strata) przypadający na 1 akcję w zł:			
Podstawowy		(0,27)	2,89
Rozwodniony		(0,27)	2,89
Sprawozdanie z całkowitych dochodów			
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		(2 199)	22 348
Inne całkowite dochody			
- które zostaną reklasifikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków			
Wycena instrumentów zabezpieczających po uwzględnieniu efektu podatkowego		-	(3 721)
Pozostałe całkowite dochody		-	(3 721)
Całkowite dochody ogółem za rok obrotowy		(2 199)	18 627

* Spółka zastosowała metodę retrospektywną z łącznym efektem pierwszego zastosowania MSSF 9 i MSSF 15 w zyskach zatrzymanych od 1 stycznia 2018 r. Zgodnie z wybraną metodą dane porównawcze nie są przekształcane. Informacje dotyczące metody zastosowania przedstawiono w nocie 3.4.

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Adam Sikorski

Robert Brzozowski

Marek Moroz

Osoba sporządzająca sprawozdanie

Małgorzata Walnik

Sprawozdanie z całkowitych dochodów należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

w tysiącach złotych

Nota	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017*
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem		
	(622)	27 454
Korekty o pozycje:		
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	4.9 2 868	2 642
Amortyzacja wartości niematerialnych	4.10 406	192
Strata/(zysk) z tytułu różnic kursowych	6 566	13 586
(Zysk)/strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	4.5 (478)	21
Odsetki, koszty transakcyjne (dotyczące kredytów i pożyczek) i dywidendy, netto	7 537	4 535
Zmiana stanu należności	4.33 19 380	(14 766)
Zmiana stanu zapasów	4.14 42 638	(284)
Zmiana stanu aktywów z tytułu umów z klientami	4.17 (4 906)	-
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu umów z klientami	4.27 13 320	-
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	4.33 (78 372)	(19 669)
Zmiana stanu aktywów/(zobowiązań) z tytułu instrumentów pochodnych	4.22 (36 583)	7 211
Zmiana stanu rezerw	4.33 (3 232)	1 640
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	4.25 (67)	207
Utworzenie/odwrócenie odpisów aktualizujących	4 500	-
Podatek dochodowy zapłacony/zwrócony	4.8 (1 577)	(5 106)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(28 622)	17 663
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Wpływy z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	1 515	230
Odsetki otrzymane	216	351
Wpływy z tytułu pożyczek	30	1 014
Inne wpływy/(wyływy) z działalności inwestycyjnej	-	274
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(1 638)	(642)
Nabycie wartości niematerialnych	(85)	(1 778)
Udzielone pożyczki	(2 105)	(2 840)
Nabycie jednostek pozostałych	(252)	(7)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 319)	(3 398)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		
Wpływy netto z emisji akcji	-	99 000
Zaciągnięcie kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	25 765	35 606
Nabycie udziałów w posiadanych jednostkach zależnych	(2 619)	(6 100)
Splata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	(25 765)	(60 983)
Dywidendy wypłacone	(13 936)	(9 837)
Płatność zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(3 057)	(2 740)
Odsetki oraz koszty transakcyjne (dotyczące kredytów i pożyczek) zapłacone	(8 435)	(5 161)
Pozostałe wydatki finansowe - koszty emisji akcji	-	(2 382)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(28 047)	47 403
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		
	(58 988)	61 668
Wpływ zmian z tytułu różnic kursowych dotyczących środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(6 566)	(14 811)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(65 554)	46 857
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty po pomniejszeniu o kredyty w rachunku bieżącym na dzień 1 stycznia	4.19 (109 832)	(156 689)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty po pomniejszeniu o kredyty w rachunku bieżącym na dzień 31 grudnia	4.19 (175 386)	(109 832)

* Spółka zastosowała metodę retrospektywną z łącznym efektem pierwszego zastosowania MSSF 9 i MSSF 15 w zyskach zatrzymanych od 1 stycznia 2018 r. Zgodnie z wybraną metodą dane porównawcze nie są przekształcane. Informacje dotyczące metody zastosowania przedstawiono w nocie 3.4.

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Adam Sikorski

Robert Brzozowski

Marek Moroz

Osoba sporządzająca sprawozdanie

Małgorzata Walnik

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

<i>w tysiącach złotych</i>	Kapitał zakładowy	Kapitał z tytułu rachunkowości zabezpieczeń	Pozostałe kapitały (w tym akcje własne)	Wynik z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Kapitał własny razem
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2017	5 832	3 721	46 430	444	44 083	100 510
Całkowite dochody za rok obrotowy	-	(3 721)	-	-	22 348	18 627
- Zysk netto za okres	-	-	-	-	22 348	22 348
- Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	-	(3 721)	-	-	-	(3 721)
Transakcje z właścicielami Jednostki Dominującej ujęte bezpośrednio w kapitale własnym						
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli	2 366	-	(166)	-	(9 837)	(7 637)
Dywidenda	-	-	-	-	(9 837)	(9 837)
Emisja akcji	2 366	-	(166)	-	-	2 200
Emisja akcji powyżej wartości nominalnej	-	-	94 417	-	-	94 417
Korekta wyniku z lat ubiegłych	-	-	22 419	11 827	(11 827)	-
Przeniesienie zysku	-	-	22 419	-	(22 419)	-
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2017	8 198	-	163 100	12 271	22 348	205 917
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018	8 198	-	163 100	12 271	22 348	205 917
Efekt zastosowania MSSF 15 i MSSF 9	-	-	-	-	-	-
Dane skorygowane o wpływ MSSF 15 i MSSF 9 na dzień 1 stycznia 2018	8 198	-	163 100	12 271	22 348	205 917
Całkowite dochody za rok obrotowy	-	-	-	-	(2 199)	(2 199)
- Strata netto za okres	-	-	-	-	(2 199)	(2 199)
Transakcje z właścicielami Jednostki Dominującej ujęte bezpośrednio w kapitale własnym						
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli	-	-	-	-	(13 936)	(13 936)
Dywidenda	-	-	-	-	(13 936)	(13 936)
Korekta wyniku z lat ubiegłych	-	-	11 337	(2 925)	2 925	-
Przeniesienie zysku	-	-	11 337	-	(11 377)	-
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2018	8 198	-	174 437	9 346	(2 199)	189 782

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

Adam Sikorski

Robert Brzozowski

Marek Moroz

Osoba sporządzająca sprawozdanie

Małgorzata Walnik

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z informacjami objaśniającymi, które stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

3. INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE DO ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

3.1 INFORMACJE O SPÓŁCE

Unimot Spółka Akcyjna ("Unimot S.A.", "Spółka") z siedzibą w Zawadzkiem przy ul. Świerkłańskiej 2A została wpisana w dniu 29 marca 2011 r. do Rejestru Przedsiębiorców Sądu Rejonowego w Opolu VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000382244.

Akcje Unimot S.A. od dnia 7 marca 2017 r. notowane są na rynku regulowanym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest sprzedaż detaliczna i hurtowa paliw ciekłych, gazowych, produktów ropopochodnych.

Skład organów zarządczych i nadzorujących

Skład Zarządu na dzień bilansowy oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego:

Adam Sikorski - Prezes Zarządu
Robert Brzozowski - Wiceprezes Zarządu
Marek Moroz - Wiceprezes Zarządu

Skład Rady Nadzorczej na dzień bilansowy oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego:

Andreas Golombek - Przewodniczący Rady Nadzorczej
Bogusław Satława – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Piotr Cieślak - Członek Rady Nadzorczej
Isaac Querub - Członek Rady Nadzorczej
Piotr Prusakiewicz - Członek Rady Nadzorczej
Ryszard Budzik - Członek Rady Nadzorczej
Dariusz Formela - Członek Rady Nadzorczej

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Spółka Unimot S.A. posiadała bezpośrednio i pośrednio udziały w następujących spółkach zależnych:

Nazwa jednostki zależnej	Siedziba	Zakres podstawowej działalności jednostki	Posiadane udziały i prawa głosu	Data uzyskania kontroli
Unimot System Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym	58,74%	20.01.2014
Polskie Przedsiębiorstwo Gazownicze Warszawa Sp. z o.o. (PPGW Sp. z o.o.)	Polska	dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym	58,74%	26.03.2014
Blue Cold Sp. z o.o.	Polska	wytwarzanie paliw gazowych	50,76%	29.04.2014
Blue LNG Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym	58,74%	4.07.2014
Unimot Paliwa Sp. z o.o.*	Polska	dystrybucja paliw ciekłych	100,00%	16.11.2015
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o.**	Polska	dystrybucja energii elektrycznej i paliw ciekłych	100,00%	30.12.2015
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. SK.A.***	Polska	dystrybucja paliw ciekłych	100,00%	30.12.2015
Tradea Sp. z o.o.	Polska	dystrybucja energii elektrycznej	100,00%	23.05.2016
Unimot Ukraine LLC	Ukraina	dystrybucja paliw ciekłych	100,00%	19.04.2018
Unimot Asia LLC	Chiny	dystrybucja paliw ciekłych	100,00%	04.09.2018

* zmiana nazwy spółki z Tankuj24.pl Sp. z o.o. na Unimot Paliwa Sp. z o.o. w dniu 28.03.2019 r.

** zmiana nazwy spółki z Energogas Sp. z o.o. na Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. w dniu 08.02.2018 roku.

*** zmiana nazwy spółki z Energogas Sp. z o.o. SK.A. na Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. SK.A. w dniu 16.04.2018 roku.

W 2018 roku wystąpiły następujące zmiany w strukturze organizacyjnej Grupy Kapitałowej Unimot:

- W dniu 19 kwietnia 2018 roku zarejestrowana została spółka Unimot Ukraine Limited Liability Company - bezpośrednio zależna w 100% od Jednostki Dominującej Unimot S.A. Kapitał zakładowy spółki Unimot Ukraine LLC wynosi 1 000 EUR.
- W dniu 27 czerwca 2018 roku Jednostka Dominująca Unimot S.A. dokonała podniesienia kapitału w spółce Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. obejmując 1000 nowych udziałów po 1000 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy tej spółki wzrósł o 1,0 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100,00%.
- W dniu 27 czerwca 2018 roku Jednostka Dominująca Unimot S.A. dokonała podniesienia kapitału w spółce Unimot Paliwa Sp. z o.o. obejmując 1500 nowych udziałów po 100 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy tej spółki wzrósł o 150 tys. zł. Udział procentowy Unimot S.A. w tankuj24.pl. Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100,00%.
- W dniu 4 września 2018 roku zarejestrowana została spółka Unimot Asia Limited Liability Company - bezpośrednio zależna w 100% od Jednostki Dominującej Unimot S.A. Kapitał zakładowy spółki Unimot Asia LLC wynosi 200 000 EUR.
- W dniu 9 października 2018 roku Jednostka Dominująca Unimot S.A. dokonała podniesienia kapitału w spółce Unimot Paliwa Sp. z o.o. obejmując 2750 nowych udziałów po 100 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy tej spółki wzrósł o 275 tys. zł. Udział procentowy Unimot S.A. w tankuj24.pl. Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100,00%.
- W dniu 9 listopada 2018 roku Jednostka Dominująca Unimot S.A. dokonała podniesienia kapitału w spółce Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. obejmując 1000 nowych udziałów po 1000 zł każdy, w wyniku czego kapitał zakładowy tej spółki wzrósł o 1,0 mln zł. Udział procentowy Unimot S.A. w Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. nie zmienił się i wynosi 100,00%.

Połączenia zrealizowane w 2018 roku:

Brak połączeń w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

Zbycia zrealizowane w 2018 roku:

Brak zbyć w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

3.2 PODSTAWA SPORZĄDZENIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

(a) Zasada kontynuacji działalności

Sprawozdanie finansowe jednostki zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym. W związku z tym, że dominującą formą finansowania działalności przez Spółkę są kredyty bankowe, należy zwrócić uwagę na ryzyko braku możliwości uzyskania finansowania bieżącej działalności ze źródeł obcych z przyczyn leżących po stronie Unimot S.A. jak i zewnętrznych. Wpływa to istotnie na ocenę ryzyka możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę.

W okresie 12 miesięcy od dnia 31 grudnia 2018 r. odnowieniu podlegać będą następujące istotne z pkt widzenia działalności Spółki umowy kredytowe:

1. BGŻ BNP Paribas S.A. (dawny Raiffeisen Bank Polska S.A.) kredyt w rachunku bieżącym, data zapadalności 2019-04-30, finansowanie działalności bieżącej
2. Bank Millennium S.A. kredyt w rachunku bieżącym, data zapadalności 2019-04-21, finansowanie działalności bieżącej,
3. mBank S.A. kredyt w rachunku bieżącym, data zapadalności 2019-10-28, finansowanie działalności bieżącej,
4. ING Bank Śląski S.A. kredyt w rachunku bieżącym, data zapadalności 2019-05-31, finansowanie zapasów obowiązkowych paliw płynnych – oleju napędowego.

W przypadku powyższych kredytów Spółka nie dotrzymała warunków umów wskazujących wymagany do utrzymania poziom wskaźników finansowych na dzień 31 grudnia 2018 r. Szczegółowy opis przedstawiono w punkcie „4.23 ANALIZA UMÓW KREDYTÓW I POŻYCZEK”. Konsekwencje naruszenia wskazane w umowach obejmują:

- możliwość obniżenia kwoty dostępnych limitów przez bank,
- prawo do wezwania do ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia
- podwyższenia marży banku,
- możliwość wypowiedzenia umowy przez bank.

Zarząd Spółki w ramach procesu analiz ryzyka bierze również pod uwagę ryzyko związane z brakiem przedłużenia umów kredytowych na kolejne okresy. Na dzień publikacji niniejszego raportu banki jednak nie uruchomiły wobec Emitenta procedur związanych z naruszeniem wskaźników finansowych, jednocześnie potwierdzając świadomość naruszenia warunków umownych w zakresie wskaźników finansowych oraz deklarując intencje dalszego finansowania Spółki. Spółka nie ma również żadnych informacji, które pozwalałyby zakładać wdrożenie ww. konsekwencji, a w szczególności najbardziej rygorystycznego rozwiązania tj. skorzystania przez banki z możliwości wypowiedzenia lub braku przedłużenia limitów.

Z uwagi na krótkoterminowy charakter umów Spółka jest w procesie wnioskowania o przedłużenie kredytów o najbliższych datach zapadalności. Należy przy tym zwrócić uwagę, że odnowienia części kredytów było realizowane w oparciu o dane za 3 kwartały 2018 r. – także w warunkach złamanych kowenantów bankowych, i jak się wydaje nieco gorszych niż obecnie, perspektyw rynkowych.

Spółka oceniła również konsekwencje w przypadku istotnego zmniejszenia poziomu finansowania bądź hipotetycznego wypowiedzenia finansowania i możliwości zaspokojenia kredytodawców w rezultacie takich działań. Z racji pokrycia zobowiązań z tego tytułu przez środki pieniężne oraz możliwości szybkiego upłynnienia posiadanych aktywów obrotowych o wysokim stopniu płynności (zapasy paliw płynnych) Spółka jest przygotowana na taki scenariusz.

Zarząd Spółki ocenia, iż w związku z dokonanymi działaniami mającymi na celu zapewnienie stałego finansowania działalności prowadzonej przez Spółkę, wpływ wskazanych powyżej kwestii na przyszłą sytuację Spółki jest ograniczony. W związku z tym Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, zarówno wskazanych powyżej jak i innych, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

(b) Oświadczenie zgodności

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy zastosowaniu zasad rachunkowości zgodnych z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), obejmującymi Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) oraz Interpretacje Stałego Komitetu ds. Interpretacji (SKI) i Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (UE) i obowiązywały na dzień 31 grudnia 2018 r.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych i aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, wycenianych w wartości godziwej.

Spółka sporządza również skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Unimot.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej do której należy Spółka, jako jednostka zależna sporządza Unimot Express Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Al. Ks. J. Poniatowskiego 1, 03-901 Warszawa.

MSSF UE zawierają wszystkie Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi Interpretacje poza wymienionymi poniżej Standardami oraz Interpretacjami, które oczekują na zatwierdzenie przez UE, bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie weszły jeszcze w życie.

Pewne nowe standardy, zmiany do standardów oraz interpretacji, które obowiązują lub będą obowiązywać dla okresów sprawozdawczych kończących się po 31 grudnia 2018 roku, nie zostały uwzględnione do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego.

Nowe standardy rachunkowości i interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF)

A. Zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym Unimot S.A. za 2018 r.

Następujące zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w Unii Europejskiej wchodzi w życie po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym spółki Unimot S.A. za 2018 rok:

a) MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

MSSF 9 Instrumenty Finansowe - standard wprowadza: nowy model utraty wartości aktywów finansowych oparty na koncepcji „straty oczekiwanej”, zmiany w zakresie zasad klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych (w szczególności aktywów finansowych) oraz wprowadza nowe podejście do rachunkowości zabezpieczeń. Spółka wdrożyła nowy standard, angażując aktywnie jednostki organizacyjne odpowiedzialne głównie za obszar rachunkowości i sprawozdawczości finansowej oraz zarządzanie ryzykiem.

Standard MSSF 9 w odróżnieniu od MSR 39, nie wymaga zidentyfikowania przesłanek utraty wartości w celu oszacowania strat. W zamian za to, jednostki są zobowiązane do stałego oszacowania wysokości strat kredytowych od momentu rozpoznania danego aktywa, do momentu usunięcia go z bilansu.

Na moment nabycia lub udzielenia składnika aktywów finansowych Spółka jest zobowiązana do utrzymywania odpisu w wysokości 12-miesięcznego ECL. W przypadku istotnego wzrostu ryzyka kredytowego do momentu początkowego ujęcia aktywa w bilansie, występuje konieczność liczenia strat w horyzoncie dożywotnym (tzw. koszyk 2). Takie podejście powoduje, że oczekiwane straty kredytowe zostaną wcześniej rozpoznane, co przełoży się ostatecznie na zwiększenie wysokości odpisów i tym samym docelowo wpłynie na wynik finansowy.

Wyjątkiem od powyższej zasady są należności handlowe oraz aktywa z tytułu umów wynikających z transakcji, które są objęte zakresem MSSF 15 (ang. contract assets). Dla tych kategorii składników aktywów Spółka wybrała uproszczone podejście, w ramach którego odpisy są szacowane w horyzoncie dożywotnym już od momentu początkowego ujęcia ekspozycji w księgach.

Wpływ MSSF 9 w zakresie Utraty Wartości na sytuację finansową Spółki

Nowe wymagania w zakresie ustalania kwot odpisów odnoszą się przede wszystkim do następujących rodzajów aktywów finansowych w bilansie Spółki:

- należności handlowych,
- udzielonych pożyczek i nabytych obligacji,
- środków pieniężnych.

Spółka zaprezentowała ww. ujawnienie w nocie nr 3.4.

b) MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

MSSF 15 zawiera wymogi dotyczące ujawnień, zarówno ilościowych, jak i jakościowych mających na celu umożliwienie użytkownikom sprawozdań finansowych zrozumienie charakteru, kwoty, momentu ujęcia i niepewności odnośnie przychodów i przepływów pieniężnych wynikających z umów z klientami.

Zmiany do MSSF 15 wyjaśniają, w jaki sposób należy dokonywać identyfikacji zobowiązań umownych, określać czy Spółka działa we własnym imieniu dostarczając towary lub świadcząc usługi, czy działa jako agent oraz określać, czy przychód z udzielenia licencji powinien być ujęty jednorazowo czy rozłożony w czasie.

Ponadto, zmiany zawierają dwa dodatkowe uproszczenia związane z wdrożeniem standardu.

Zgodnie z nowym standardem, Spółka stosuje pięciostopniowy model, aby określić moment ujęcia przychodów oraz ich wysokość. Model ten zakłada, że przychody powinny być ujęte wówczas, gdy (lub w stopniu, w jakim) jednostki przekazują klientowi kontrolę nad towarami lub usługami oraz w wysokości, do której jednostka będzie uprawniona z tytułu dostawy towarów bądź realizacji usług.

Zależnie od spełnienia określonych kryteriów przychody są ujmowane:

- w czasie w sposób obrazujący wykonanie umowy przez jednostkę, lub
- jednorazowo w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami jest przeniesiona na klienta.

Spółka zaprezentowała ww. ujawnienie w nocie nr 3.4.

c) Objasnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

Objasnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” dostarczają dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących głównych założeń przyjętych w MSSF 15, m.in. na temat identyfikacji osobnych obowiązków, ustalenia czy jednostka pełni rolę pośrednika (agenta), czy też jest głównym dostawcą dóbr i usług (principal) oraz sposobu ewidencji przychodów z tytułu licencji. Oprócz dodatkowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy.

Spółka zaprezentowała ww. ujawnienie w nocie nr 3.4.

d) Zmiany do MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach

Zmiana do MSSF 2 wprowadza m.in. wytyczne w zakresie wyceny w wartości godziwej zobowiązania z tytułu transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych, wytyczne dotyczące zmiany klasyfikacji z transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych na transakcje oparte na akcjach rozliczane w instrumentach kapitałowych, a także wytyczne na temat ujęcia zobowiązania podatkowego pracownika z tytułu transakcji opartych na akcjach.

Zmiany do MSSF 2 nie mają wpływu na niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe.

e) Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”

Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” adresują kwestię zastosowania nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Opublikowane zmiany do MSSF 4 uzupełniają opcje istniejące już w standardach i mają na celu zapobieganie tymczasowym wahaniom wyników jednostek sektora ubezpieczeniowego w związku z wdrożeniem MSSF 9.

Zmiany do MSSF 4 nie mają wpływu na niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe.

f) Roczne zmiany do MSSF 2014 – 2016

“Roczne zmiany MSSF 2014-2016” zmieniają 3 standardy: MSSF 12 „Ujawnienia udziałów w innych jednostkach”, MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”. Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz zmiany dotyczące zakresu standardów, ujmowania oraz wyceny, a także zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne. Zmiany do MSSF 12 obowiązują do okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2017 r. Natomiast pozostałe zmiany są obligatoryjne od 1 stycznia 2018 r.

g) Zmiany do MSR 40: Reklasyfikacja nieruchomości inwestycyjnych

Zmiany do MSR 40 precyzują wymogi związane z przeklasyfikowaniem do nieruchomości inwestycyjnych oraz z nieruchomości inwestycyjnych.

h) KIMSF 22: Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe

KIMSF 22 wyjaśnia zasady rachunkowości dotyczące transakcji, w ramach których jednostka otrzymuje lub przekazuje zaliczki w walucie obcej.

B. Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Spółkę

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 „Leasing” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie.

Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.

MSSF 16 w znaczącej części powtarza regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. Spółka zastosuje MSSF 16 od 1 stycznia 2019 roku.

Wpływ zastosowania MSSF 16 na jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki został zaprezentowany w notcie nr 3.4.

C. Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Spółkę, a które Spółka ocenia, że będą bez wpływu na jej jednostkowe sprawozdanie finansowe.

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie. Jednocześnie Spółka uważa, iż niżej wymienione standardy i interpretacje nie będą miały wpływu na jej sprawozdanie finansowe:

- a) Zmiany do MSSF 9: „Prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem”,
- b) MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”,
- c) Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”,
- d) KIMSF 23: „Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego”,
- e) Roczne zmiany do MSSF 2015 - 2017, które wprowadzają zmiany do 4 standardów: MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, MSR 12 „Podatek dochodowy” oraz MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego,

- f) MSR 19 „Świadczenia pracownicze”,
- g) Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF,
- h) MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”.

D. Standardy i interpretacje, które nie zostaną zatwierdzone przez Unię Europejską lub ich wdrożenie zostało odroczone w czasie:

- a) Zmiany do MSR 1 "Prezentacja sprawozdań finansowych" oraz MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” w zakresie nowej definicji "istotności" - na dzień niniejszego sprawozdania zmiany nie zostały przez UE zatwierdzone
- b) MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe” - decyzją UE standard ten nie zostanie zatwierdzony
- c) Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami - zatwierdzenie tych zmian zostało odroczone

c) Istotne oszacowania i osądy

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu Spółki dokonania profesjonalnych osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę profesjonalnego osądu, co do wartości księgowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Osądy, szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Istotne osądy oraz szacunki dokonywane przez Zarząd Spółki przy zastosowaniu MSSF UE zostały przedstawione w następujących notach:

- nota 3.2 – zasada kontynuacji działalności,
- nota 4.10 - test na utratę wartości ośrodków generujących przepływy pieniężne, do których została alokowana wartość firmy,
- nota 4.13 – aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego oraz wykorzystanie strat podatkowych,
- nota 4.25 – zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych,
- nota 4.26 i 4.30 – rezerwy i zobowiązania warunkowe,
- nota 4.29 – wycena instrumentów finansowych.

d) Waluta funkcjonalna i prezentacyjna

Walutą funkcjonalną Spółki i walutą prezentacji niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN). Dane w sprawozdaniu finansowym zaprezentowano w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy, chyba że w konkretnych sytuacjach podano inaczej.

3.3 OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI

Zasady polityki rachunkowości przedstawione poniżej zastosowano w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

a) Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w odpowiedniej walucie funkcjonalnej, przy zastosowaniu kursu wymiany walut z dnia zawarcia transakcji. Pozycje pieniężne aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej są przeliczane na walutę funkcjonalną na dzień sprawozdawczy według kursu wymiany obowiązującego na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji w walutach obcych oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmowane są w wyniku finansowym. Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej są przeliczane na walutę funkcjonalną

według kursu wymiany obowiązującego w dniu dokonania transakcji. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane na walutę funkcjonalną według kursu wymiany obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w wyniku finansowym.

b) Rzeczowe aktywa trwałe

Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują zarówno środki trwałe, jak też środki trwałe w budowie. Wartość początkową rzeczowych aktywów trwałych ustala się w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia. Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmują cenę zakupu składnika majątku (tj. kwotę należną sprzedającemu, pomniejszoną o podlegające odliczeniu podatki: od towarów i usług oraz akcyzowy), obciążenia o charakterze publicznoprawnym (w przypadku importu) oraz inne koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika rzeczowych aktywów trwałych do użytkowania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania. Rabaty, upusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów.

Na koszt wytworzenia lub cenę nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych składają się także szacunkowe koszty jego demontażu i usunięcia oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsc, w którym się znajdował, a do których Spółka jest zobowiązana w związku z jego nabyciem lub wytworzeniem.

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu sprawozdawczego w wartości księgowej netto tj. ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub wiarygodnie oszacowanego kosztu wytworzenia, pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości oraz dotacje do aktywów.

Koszty finansowania zewnętrznego, dające się bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, wpływają na jego wartość początkową, jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Koszty te podlegają kapitalizacji, jeżeli wpływ korzyści ekonomicznych jest prawdopodobny oraz kwota tych kosztów może być ustalona w sposób wiarygodny.

Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

W przypadku gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te powinny być traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Spółka osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Wszystkie inne nakłady są ujmowane w wyniku finansowym jako koszty w chwili poniesienia.

Amortyzacja

Rzeczowe aktywa trwałe, względnie ich istotne i odrębne części składowe, amortyzowane są metodą liniową od chwili gdy są one dostępne do użytkowania, tzn. od momentu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do jego funkcjonowania przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich użytkowania z uwzględnieniem wartości końcowej. Grunty nie są amortyzowane. Spółka zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych:

– Budynki i budowle	od 10 do 40 lat
– Urządzenia techniczne i maszyny	od 2 do 40 lat
– Środki transportu	od 5 do 22 lat
– Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	od 1 do 30 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych środków trwałych jest przez Spółkę corocznie weryfikowana. Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych.

c) Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingowe, w ramach których Spółka ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników rzeczowych aktywów trwałych, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa nabyte w drodze leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa. Po początkowym ujęciu do aktywów użytkowanych na podstawie umów leasingu finansowego stosuje się zasady rachunkowości odpowiednie dla danej grupy rzeczowych aktywów trwałych.

Umowy leasingu niebędące umowami leasingu finansowego są traktowane jak leasing operacyjny, a aktywa użytkowane w ramach tych umów nie są rozpoznawane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółki.

Spółka ujmuje umowy dotyczące wieczystego użytkowania gruntów, jako umowy leasingu operacyjnego. Przedpłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów ujawnia się w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej. Przedpłaty te odpisuje się w wyniku finansowy w okresie użytkowania gruntów.

d) Wartości niematerialne

Wartość firmy

Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Wartość firmy jest alokowana do ośrodków generujących środki pieniężne i nie jest amortyzowana, ale podlega corocznym testom na utratę wartości. Straty z tytułu utraty wartości firmy nie odwraca się w kolejnym okresie.

Badania i rozwój

Wydatki poniesione na etapie prac badawczych z zamiarem pozyskania nowej wiedzy naukowej lub technicznej ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszonego produktu, podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Spółka posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych. Koszty podlegające aktywowaniu zawierają: koszty materiałów, wynagrodzenia pracowników bezpośrednio zaangażowanych w prace rozwojowe oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich bezpośrednio związanych z wytworzeniem składnika wartości niematerialnych.

Pozostałe koszty prac rozwojowych ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia. Aktywowane koszty prac rozwojowych są ujmowane, jako aktywa niematerialne w oparciu o ich cenę nabycia, pomniejszone o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Inne wartości niematerialne

Inne wartości niematerialne nabyte przez Spółkę początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia i wykazuje się w sprawozdaniu finansowym sporządzanym na koniec okresu sprawozdawczego w wartości księgowej netto, tj. pomniejszonej o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane w wyniku finansowym w momencie poniesienia.

Amortyzacja

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania amortyzuje się metodą liniową, począwszy od chwili, gdy są one gotowe do użycia, tzn. od momentu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich użytkowania. Wartość firmy i wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania podlegają corocznie testom na utratę wartości. Utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących wartości niematerialne ujmuje się w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych.

Szacunkowy okres użytkowania wartości niematerialnych jest następujący:

– Koszty prac rozwojowych	od 5 do 15 lat
– Oprogramowanie komputerowe	od 2 do 5 lat
– Nabyte prawa majątkowe (koncesje, licencje, patenty)	od 2 do 30 lat
– Inne wartości niematerialne i prawne	2 lata

e) Jednostki zależne

Za jednostki zależne w sprawozdaniu finansowym Spółki uznaje się te jednostki, nad którymi Spółka sprawuje bezpośrednio kontrolę. W sprawozdaniu finansowym inwestycje w jednostkach zależnych, niezakwalifikowane jako przeznaczone do sprzedaży, ujmuje się w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości, która nie jest wyższa od wartości godziwej na dzień bilansowy.

f) Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to nieruchomości posiadane w celu uzyskiwania przychodów z tytułu najmu, z tytułu wzrostu ich wartości lub do obydwu tych celów. Wartość początkowa nieruchomości inwestycyjnych ustalana jest w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Nieruchomości inwestycyjne amortyzowane są metodą liniową przez okres ich użytkowania, uwzględniając ich wartość rezydualną. Grunty nie są umarzane. Szacowany okres użyteczności nieruchomości inwestycyjnych jest taki sam jak rzeczowych aktywów trwałych opisanych w punkcie b) powyżej.

g) Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (lub składniki grupy przeznaczonej do zbycia) są klasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość księgową zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, która jest wysoce prawdopodobna, są one dostępne do natychmiastowej sprzedaży, a Zarząd zobowiązuje się do wypełnienia planu sprzedaży składnika aktywów (grupy do zbycia). Aktywa trwałe lub składniki grupy przeznaczonej do zbycia są ujmowane w kwocie niższej z ich wartości księgowej i wartości godziwej, pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży, jeśli ich wartość księgową zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie.

h) Aktywa finansowe

Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe inne niż instrumenty pochodne

Spółka ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się związana postanowieniami umowy instrumentu. Aktywa finansowe zakupione lub sprzedane w drodze standaryzowanej transakcji kupna lub sprzedaży odpowiednio ujmuje się lub zaprzestaje ich ujmowania na dzień zawarcia transakcji albo na dzień jej rozliczenia.

Spółka zaprzestaje ujmować składnik aktywów finansowych w momencie wygaśnięcia praw wynikających z umowy do otrzymywania przepływów pieniężnych z tego składnika aktywów lub do momentu, kiedy prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych z aktywa finansowego są przekazywane w transakcji przenoszącej zasadniczo wszystkie znaczące ryzyka i korzyści wynikające z ich własności. Każdy udział w przekazywanym składniku aktywów finansowych, który jest utworzony lub pozostaje w posiadaniu Spółki jest traktowany jako składnik aktywów lub zobowiązanie.

Spółka zaprzestaje ujmować składnik aktywów finansowych również w przypadku istotnej modyfikacji składnika aktywów finansowych, m.in. w przypadku gdy aneks do umowy aktywa finansowego spowoduje konieczność zmiany właściwej dla tego aktywa kategorii księgowej.

Aktywa i zobowiązania kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie, jeśli Spółka posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych i zamierza rozliczyć daną transakcję w wartościach netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Spółka klasyfikuje instrumenty finansowe, inne niż pochodne aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie, aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacja aktywów finansowych określana jest w momencie początkowego ujęcia, w zależności od charakteru i przeznaczenia aktywów finansowych.

Zaliczenie aktywa finansowego do jednej z kategorii odbywa się na podstawie analizy dwóch równorzędnych kryteriów:

- modelu biznesowego Spółki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, oraz
- charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych składnika aktywów finansowych.

Reklasyfikacja aktywów finansowych ma miejsce wyłącznie wtedy, gdy ulega zmianie model biznesowy określający sposób zarządzania tymi aktywami.

Instrumenty pochodne wbudowane w aktywa finansowe (w umowy zasadnicze nie stanowiące instrumentów pochodnych będące aktywami finansowymi) nie podlegają wydzieleniu – całość składnika aktywów finansowych klasyfikuje się w odpowiedniej kategorii księgowej zgodnie ze wskazanymi powyżej kryteriami.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie to aktywa finansowe spełniające oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego cel zakłada utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Aktywa tej kategorii rozpoznaje się jako aktywa trwałe, pod warunkiem, że ich termin realizacji przekracza 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego. Takie aktywa początkowo ujmuje się w wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu wycenia się je według zamortyzowanego kosztu po pomniejszeniu o odpisy z tytułu utraty wartości.

Sprzedaż aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie może się odbyć pod warunkiem spełnienia określonych przez Spółkę zasad zgodności sprzedaży z kryteriami modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy.

W przypadku usunięcia z bilansu aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie, Spółka ujawnia analizę zysków lub strat ujętych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów i wynikających z zaprzestania ujmowania tych aktywów finansowych oraz informacje dotyczące przyczyn zaprzestania ujmowania tych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite aktywa finansowe spełniające oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Po początkowym ujęciu aktywa finansowe tej kategorii są wyceniane w wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej, inne niż odpisy z tytułu utraty wartości oraz różnice kursowe dotyczące instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży, są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym. Na dzień wyłączenia składników aktywów finansowych z ksiąg rachunkowych, skumulowaną wartość zysków lub strat ujętych w kapitale własnym przenosi się do zysku lub straty bieżącego okresu.

Na moment początkowego ujęcia inwestycji w instrumenty kapitałowe nieprzeznaczonych do obrotu, Spółka może skorzystać z możliwości odnoszenia zmian ich wartości godziwej na kapitały własne, przy czym wybór ten jest nieodwołalny i dokonywany jest na poziomie pojedynczej inwestycji w instrument kapitałowy.

W przypadku wyznaczenia przez Spółkę instrumentów kapitałowych do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite wszystkie zyski i straty z tytułu danego instrumentu, w tym zyski i straty z tytułu różnic kursowych (oprócz dochodów z dywidendy, które rozpoznawane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów), ujmowane są w innych całkowitych dochodach i Spółka nie ma możliwości ich reklasyfikacji do sprawozdania z całkowitych dochodów.

Aktywa tej kategorii rozpoznaje się jako aktywa trwałe, pod warunkiem, że ich termin realizacji przekracza 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy to aktywa, które:

- nie spełniają kryteriów zaklasyfikowania do kategorii wycenianych w zamortyzowanym koszcie lub wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- zostały wyznaczone do tej kategorii decyzją Spółki w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe nie spełniają kryteriów zaklasyfikowania do innych kategorii (tj. są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy), jeżeli:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego cel nie zakłada utrzymywania aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy (w szczególności gdy składnik aktywów finansowych ujmowany jest przez Spółkę w celu generowania zysku z tytułu jego odsprzedaży lub jest instrumentem kapitałowym, którego Spółka nie wyznaczyła do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite), lub
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które nie są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Modyfikacje aktywów finansowych

W przypadku modyfikacji składnika aktywów niewycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy nieskutkującej wyłączeniem tego składnika aktywów z bilansu, Spółka ustala nową wartość bilansową brutto tego składnika po modyfikacji oraz odnosi zmianę tej wartości w stosunku do wartości bilansowej brutto sprzed modyfikacji do sprawozdania z całkowitych dochodów, jako wynik z tytułu modyfikacji aktywów finansowych.

MSSF 9 Instrumenty Finansowe - standard wprowadza: nowy model utraty wartości aktywów finansowych oparty na koncepcji „straty oczekiwanej”, zmiany w zakresie zasad klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych (w szczególności aktywów finansowych) oraz wprowadza nowe podejście do rachunkowości zabezpieczeń. Spółka wdrożyła nowy standard, angażując aktywnie jednostki organizacyjne odpowiedzialne głównie za obszar rachunkowości i sprawozdawczości finansowej oraz zarządzanie ryzykiem.

Początkowa wycena

W momencie początkowego ujęcia Spółka wycenia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w jego wartości godziwej, którą w przypadku aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się lub pomniejsza o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia lub emisji tych aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych.

W momencie początkowego ujęcia Spółka wycenia należności z tytułu dostaw i usług, które nie mają istotnego komponentu finansowania (ustalonego zgodnie z MSSF 15), w ich cenie transakcyjnej (zgodnie z definicją w MSSF 15).

Utrata wartości

Odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Spółka nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności. Przestankami wskazującymi, że należności handlowe utraciły wartość są: poważne problemy finansowe dłużnika, prawdopodobieństwo, że dłużnik ogłosi bankructwo lub będzie podmiotem finansowej reorganizacji, opóźnienia w spłatach. Kwotą odpisu stanowi różnica pomiędzy wartością księgową danego składnika aktywów a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych według efektywnej stopy procentowej. W przypadku należności handlowych, które nie mają znaczącego elementu finansowania, Spółka stosuje podejście uproszczone wymagane w MSSF 9 i wycenia odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości strat kredytowych oczekiwanych w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia. Spółka stosuje matrycę odpisów, w której odpisy oblicza się dla należności handlowych zaliczonych do różnych przedziałów wiekowych lub okresów przeterminowania.

Na każdy dzień sprawozdawczy Spółka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia, jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia. Celem wymogów w zakresie utraty wartości jest ujęcie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia wszystkich instrumentów finansowych, w odniesieniu do których odnotowano znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia - niezależnie od tego, czy oceniane one były indywidualnie czy zbiorowo - biorąc pod uwagę wszystkie racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, włączając w to dane dotyczące przyszłości.

Spółka wycenia oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentów finansowych w sposób uwzględniający:

- nieobciążoną i ważoną prawdopodobieństwem kwotę, którą ustala się, oceniając szereg możliwych wyników,
- wartość pieniądza w czasie, oraz
- racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań na dzień sprawozdawczy, dotyczące przeszłych zdarzeń, obecnych warunków i prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych.

Wartość księgową składnika aktywów ustala się za pomocą konta odpisów, a wysokość straty ujmuje się w wyniku finansowym w kosztach sprzedaży. W przypadku nieściągalności należności handlowych dokonuje się jej odpisu. Późniejsze spłaty uprzednio odpisanych należności uznaje się w pozycji kosztów sprzedaży w wyniku finansowym.

Zobowiązania finansowe

Spółka klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe jako wyceniane po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie, z wyjątkiem zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Takie zobowiązania, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej.

Nowy standard MSSF 9 zachowuje niemal wszystkie dotychczasowe wymogi MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych oraz wyłączania aktywów i zobowiązań finansowych. MSSF 9 wymaga jednak, aby zmiana wartości godziwej dotycząca zmiany ryzyka kredytowego zobowiązania finansowego wyznaczonego w momencie początkowego ujęcia jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy były prezentowane w innych całkowitych dochodach. Jedynie pozostała część zysku lub straty z wyceny do wartości godziwej ma być ujmowana w wyniku bieżącym danego okresu. Z zastrzeżeniem, gdyby zastosowanie tego wymogu powodowało brak współmierności przychodów i kosztów lub gdyby zobowiązanie finansowe wynikało z zobowiązań do udzielenia pożyczki lub umów gwarancji finansowej, cała zmiana wartości godziwej byłaby ujmowana w zysku lub stracie bieżącego okresu.

i) Zapasy

Zapasy w Spółce klasyfikowane są jako towary. Na zapas towarów składa się zapas operacyjny i zapas obowiązkowy.

Spółka na moment początkowego ujęcia dokonuje wyceny zapasów według ceny nabycia. Natomiast na koniec okresu sprawozdawczego Spółka działając, jako pośrednik w handlu towarami zgodnie z MSR 2 par. 3b dokonuje wyceny bilansowej zapasów według wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Zmiana wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży zaprezentowana jest w koszcie sprzedanych towarów.

Zidentyfikowane w wyniku inwentaryzacji nadwyżki lub braki w zapasach ujmowane są w koszcie sprzedanych towarów lub materiałów.

j) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i krótkoterminowe depozyty bankowe. Kredyty w rachunku bieżącym, które są płatne na żądanie i stanowią integralną część zarządzania środkami pieniężnymi Spółki są ujęte, jako składnik środków pieniężnych i ich ekwiwalentów dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych.

Wycenę i rozchód środków pieniężnych w walutach obcych ustala się przy zastosowaniu metody FIFO.

k) Utrata wartości aktywów niefinansowych

Wartość księgowa aktywów niefinansowych, innych niż zapasy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego poddawana jest ocenie na każdy dzień sprawozdawczy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Spółka dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów. Wartość odzyskiwalną wartości firmy, wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialnych, które nie są jeszcze zdadne do użytkowania jest szacowana na każdy dzień sprawozdawczy.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmowany jest w momencie, kiedy wartość księgowa składnika aktywów lub ośrodka generującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w wyniku finansowym. Utrata wartości ośrodka generującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana, jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub ośrodków generujących środki pieniężne definiowana jest, jako większa z ich wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów. W przypadku aktywów, które nie generują niezależnych przepływów pieniężnych wartość użytkowa szacowana jest dla najmniejszego identyfikowalnego ośrodka generującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów przynależy.

Odpis aktualizujący wartość firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do szacowania wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości księgowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

I) Kapitał własny

Kapitał zakładowy

Kapitał podstawowy wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Kapitał z aktualizacji instrumentów finansowych

Kapitał z aktualizacji instrumentów finansowych związany jest z rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Pozostałe kapitały

Na pozostałe kapitały składają się kapitał zapasowy i kapitał rezerwy, akcje własne. Kapitał zapasowy tworzy się z odpisów z zysku netto zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych. Kapitał rezerwy tworzy się z zysku netto na wypłatę dywidendy.

Dywidendy

Dywidendy ujmuje się, jako zobowiązanie w okresie, w którym zostały uchwalone.

Zakup akcji własnych

W przypadku zakupu akcji własnych, kwota zapłaty z tego tytułu wraz z kosztami bezpośrednimi przeprowadzenia transakcji, skorygowana o wpływ podatków, wykazywana jest, jako pomniejszenie kapitału własnego. Zakupione akcje własne są wykazywane w ramach pozostałych kapitałów. W momencie sprzedaży lub powtórnej emisji, otrzymane kwoty ujmuje się, jako zwiększenie kapitału własnego, a nadwyżka lub deficyt z transakcji jest prezentowany w kapitale własnym.

f) Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych

W momencie początkowego ujęcia kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne), a wartością wykupu ujmuje się metodą efektywnej stopy procentowej w wyniku finansowym przez okres obowiązywania umów.

Wartość godziwa, szacowana dla celów ujawniania, jest obliczana na podstawie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zwrotu kapitału i odsetek, zdyskontowanych za pomocą rynkowej stopy procentowej na dzień sprawozdawczy. W przypadku leasingu finansowego rynkową stopę procentową szacuje się w oparciu o stopę procentową dla podobnego rodzaju umów leasingowych.

m) Świadczenia pracownicze

Program określonych świadczeń – odprawy emerytalne

Spółka rozpoznaje rezerwy na odprawy emerytalne i inne świadczenia pracownicze na podstawie wyceny aktuarialnej przeprowadzonej na dzień sprawozdawczy. Wycenę przeprowadza niezależny aktuariusz. Podstawa kalkulacji rezerw na świadczenia pracownicze jest określona przez wewnętrzne regulacje Spółki oraz inne obowiązujące przepisy prawne.

Wartość rezerw na świadczenia pracownicze określa się przy wykorzystaniu technik aktuarialnych i wymogów określonych w MSSF UE, a w szczególności w MSR 19 "Świadczenia pracownicze". Rezerwy wycenia się na poziomie wartości bieżącej przyszłych zobowiązań Spółki z tytułu świadczeń pracowniczych. Rezerwy kalkuluje się przy wykorzystaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, osobno dla każdego pracownika.

Podstawą kalkulacji rezerw przypadających na poszczególnych pracowników jest prognozowana wartość świadczenia, które Spółka jest zobligowana wypłacić na mocy regulacji wyszczególnionych powyżej. Wartość świadczenia prognozuje się do momentu nabycia świadczenia przez pracownika. Zobowiązanie z tytułu świadczeń pracowniczych określa się na podstawie przewidywanego wzrostu wartości świadczenia oraz proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez danego pracownika. Oszacowana wartość jest następnie dyskontowana na dzień sprawozdawczy.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w momencie wykonania świadczenia.

Spółka tworzy rezerwę w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych, jeśli Spółka jest prawnie lub zwyczajowo zobowiązana do takich wypłat na podstawie usług świadczonych przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać rzetelnie oszacowane.

n) Rezerwy

Rezerwy tworzone są, gdy na jednostce ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Wysokość rezerw jest weryfikowana na bieżąco w trakcie okresu sprawozdawczego w celu skorygowania ich do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień.

o) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zobowiązania, w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług wycenia się na dzień ich powstania w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Zobowiązania bieżące nie są dyskontowane.

p) Przychody

Przychody obejmują wartość godziwą zapłaty otrzymanej lub należnej z tytułu sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów w ramach zwykłej działalności operacyjnej Spółki. Przychody są prezentowane netto bez podatku od towarów i usług, po uwzględnieniu zwrotów, rabatów i upustów.

Przychody ze sprzedaży korygowane są o wynik z rozliczenia instrumentów pochodnych.

Przychody ze sprzedaży towarów oraz usług ujmuje się, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

- Strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków,
- Spółka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane,
- Spółka jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane,
- Umowa ma treść ekonomiczną (tzn. można oczekiwać, że w wyniku umowy ulegnie zmianie ryzyko, rozkład w czasie lub kwota przyszłych przepływów pieniężnych Spółki) oraz
- Jest prawdopodobne, że Spółka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi. Oceniając, czy otrzymanie kwoty wynagrodzenia jest prawdopodobne, jednostka uwzględnia jedynie zdolność i zamiar zapłaty kwoty wynagrodzenia przez klienta w odpowiednim terminie. Kwota wynagrodzenia, które będzie przysługiwało Spółce, może być niższa niż cena określona w umowie, jeśli wynagrodzenie jest zmienne, ponieważ Spółka może zaoferować klientowi ulgę cenową.

Do przychodów Spółki zalicza się w szczególności:

- przychody ze sprzedaży paliw ciekłych,
- przychody ze sprzedaży paliw gazowych, w tym dystrybucji paliw gazowych.

Spółka ujmuje przychody w taki sposób, aby odzwierciedlić przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta w kwocie, która odzwierciedla wynagrodzenie, do którego - zgodnie z oczekiwaniem Spółki - będzie uprawniona w zamian za te dobra lub usługi.

Ujęcie przychodu następuje w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Aktywa z tytułu umowy

Spółka ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnik aktywów z tytułu umowy będący prawem Spółki do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Spółka przekazała klientowi.

W pozycji tej, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, prezentowane są w szczególności:

- aktywa dotyczące zrealizowanych i dostarczonych prac związanych z rozwojem sieci stacji Avia.

Zobowiązania z tytułu umowy

Spółka ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie z tytułu umowy będące obowiązkiem Spółki do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Spółka otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta.

W pozycji tej, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, prezentowane są w szczególności:

- zaliczki na dostawy.

Zyski (straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż

Zyski (straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż obejmują zrealizowane transakcje na instrumentach pochodnych proporcjonalnie do sprzedawanego towaru.

Ponadto, przychodami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na zysk lub stratę okresu są:

pozostałe przychody operacyjne, pośrednio związane z prowadzoną działalnością, m.in.:

- rozwiązanie niewykorzystanych rezerw, utworzonych uprzednio w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych,
- przychody z tytułu odsetek od należności handlowych i innych,
- przychody z tytułu zwrotu poniesionych kosztów sądowych,
- otrzymane darowizny.

przychody finansowe, stanowiące głównie przychody związane z finansowaniem działalności:

- przychody oraz zyski z inwestycji finansowych,
- przychody z tytułu dywidend,
- zyski netto z tytułu różnic kursowych dotyczących aktywów finansowych,
- odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, dłużnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek i udziałów.

q) Koszty

Za koszty uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków właścicieli.

Koszt sprzedanych towarów i materiałów obejmuje:

- koszt sprzedanych towarów i materiałów,
- wycenę do wartości godziwej zapasów,
- wycenę bilansową rozrachunków,
- zrealizowane różnice kursowe,
- niedobory i nadwyżki inwentaryzacyjne,
- utworzenie i rozwiązanie rezerw na zapasy obowiązkowe.

Ponadto, kosztami okresu sprawozdawczego, wpływającymi na zysk lub stratę okresu są:

pozostałe koszty operacyjne, związane pośrednio z prowadzoną działalnością, w tym w szczególności:

- utworzone rezerwy na sprawy sporne, kary i odszkodowania i inne koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną,
- koszty z tytułu odsetek od zobowiązań handlowych i innych przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.
- koszty postępowania sądowego,
- przekazane darowizny.

koszty finansowe związane z finansowaniem zewnętrznym działalności, w tym w szczególności:

- odsetki od kredytu bankowego w rachunku bieżącym,
- odsetki od krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, kredytów i innych źródeł finansowania.
- straty netto z tytułu różnic kursowych dotyczących aktywów finansowych,
- odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek i udziałów.

r) Pozostałe zyski/straty netto

Za pozostałe zyski/straty netto uważa się m.in:

- zyski/straty netto z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.

s) Leasing

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego

Płatności z tytułu zawartych umów leasingu operacyjnego ujmowane są w wyniku finansowym liniowo przez okres trwania leasingu. Otrzymane specjalne oferty promocyjne ujmowane są w wyniku finansowym łącznie z kosztami z tytułu leasingu.

Płatności z tytułu leasingu finansowego

Minimalne płatności leasingowe z tytułu leasingu finansowego są rozdzielane na część stanowiącą koszt finansowy oraz część zmniejszającą zobowiązanie. Część stanowiąca koszt finansowy jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

u) Podatek dochodowy bieżący i odroczony

Podatek dochodowy wykazany w wyniku finansowym obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Podatek dochodowy ujmowany jest w wyniku finansowym, za wyjątkiem kwot związanych z pozycjami ujętymi w innych całkowitych dochodach lub kapitale. Wówczas ujmuje się je odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub w kapitale. Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu dochodu do opodatkowania za dany rok oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych.

Podatek odroczony wyliczany jest przy zastosowaniu metody zobowiązania bilansowego, w oparciu o różnice przejściowe pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustalaną dla celów księgowych, a ich wartością szacowaną dla celów podatkowych. Podatku odroczonego nie tworzy się na następujące różnice przejściowe: wartość firmy, początkowe ujęcie aktywów lub pasywów, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód do opodatkowania, różnice związane z inwestycjami w jednostkach zależnych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zrealizowane w dającej się przewidzieć przyszłości. Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach, co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień sprawozdawczy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację aktywa z tytułu podatku odroczonego. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

3.4 WPŁYW MSSF 9, MSSF 15 i MSSF 16 NA ROCZNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Spółka zastosowała wymogi standardów MSSF 9 i MSSF 15 z wykorzystaniem zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego z łącznym efektem pierwszego zastosowania od 1 stycznia 2018 roku. Zgodnie z dopuszczoną przez standard możliwością, Spółka zrezygnowała z przekształcenia danych porównywalnych. Dane na dzień 31 grudnia 2017 roku zostały sporządzone w oparciu o MSR 39, MSR 18 i MSR 11.

Wpływ wdrożenia nowych standardów MSSF 9 i MSSF 15 na zyski zatrzymane na podstawie danych za rok finansowy kończący się 31.12.2017 r. był nieistotny, dlatego też Spółka nie dokonała korekty kapitałowej na dzień 1.01.2018 r.

Wpływ pierwszego zastosowania MSSF 9 na sytuację finansową Spółki:

Aktywa finansowe o ekonomicznej charakterystyce instrumentu dłużnego

Wdrożenie MSSF 9 nie spowodowało zmiany sposobu klasyfikacji i wyceny posiadanych aktywów finansowych o ekonomicznej charakterystyce instrumentu dłużnego.

Instrumenty pochodne

MSSF 9 nie zmienia podejścia do klasyfikacji i wyceny instrumentów pochodnych.

Instrumenty kapitałowe

Spółka nie posiada instrumentów kapitałowych, które stanowią aktywa finansowe w rozumieniu MSR 39 oraz MSSF 9.

Desygnacja / de-desygnacja aktywów finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy

Spółka nie posiada składników aktywów finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy. Spółka nie identyfikuje składników aktywów finansowych, które zamierzałyby wyznaczyć 1 stycznia 2018 r. do kategorii wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy celem zmniejszenia niedopasowania księgowego, które w przeciwnym razie powstałyby na skutek wyceny aktywów finansowych w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite.

Zastosowanie MSSF 9 nie ma wpływu na dotychczasową klasyfikację i wycenę zobowiązań finansowych Spółki.

Utrata wartości aktywów finansowych Spółki - szacowanie oczekiwanych strat kredytowych zgodnie z MSSF 9

Oszacowanie oczekiwanych strat kredytowych zgodnie z MSSF 9 dla udzielonych pożyczek, należności handlowych, środków pieniężnych oraz instrumentów pochodnych przedstawiono szczegółowo w nocie 4.29.

Wpływ pierwszego zastosowania MSSF 9 i MSSF 15 na wyniki finansowe Spółki:
Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2018

<i>w tysiącach złotych</i>	Zaraportowane wartości aktywów i pasywów	Korekta wynikająca z zastosowania MSSF 15*	Korekta wynikająca z zastosowania MSSF 9	Aktywa i pasywa gdyby MSSF 9 i 15 nie zostały zastosowane
Aktywa trwałe				
Rzeczowe aktywa trwałe	15 204	-	-	15 204
Wartości niematerialne	14 439	-	-	14 439
Inwestycje w jednostki zależne	25 437	-	-	25 437
Pozostałe aktywa finansowe	391	-	-	391
Pochodne instrumenty finansowe	987	-	-	987
Pozostałe należności długoterminowe	3 753	-	-	3 753
Aktywa z tytułu umów z klientami	4 014	(4 014)	-	-
Pozostałe aktywa	-	4 014	-	4 014
Aktywa trwałe razem	64 225	-	-	64 225
Aktywa obrotowe				
Zapasy	190 280	-	-	190 280
Aktywa z tytułu umów z klientami	892	(892)	-	-
Należności handlowe oraz pozostałe należności	204 765	-	235	205 000
Pozostałe aktywa finansowe	5 310	-	-	5 310
Pochodne instrumenty finansowe	33 047	-	-	33 047
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	38 960	-	-	38 960
Pozostałe aktywa obrotowe	5 493	892	-	6 385
Aktywa obrotowe razem	478 747	-	235	478 982
AKTYWA RAZEM	542 972	-	235	543 207
Kapitał własny				
Kapitał zakładowy	8 198	-	-	8 198
Pozostałe kapitały	174 437	-	-	174 437
Wynik z lat ubiegłych i wynik roku bieżącego	7 147	-	235	7 382
Kapitał własny razem	189 782	-	235	190 017
Zobowiązania długoterminowe				
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	2 575	-	-	2 575
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	167	-	-	167
Pochodne instrumenty finansowe	3 457	-	-	3 457
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	45	-	-	45
Zobowiązania długoterminowe razem	6 244	-	-	6 244
Zobowiązania krótkoterminowe				
Kredyty w rachunku bieżącym	214 346	-	-	214 346
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	1 732	-	-	1 732
Pochodne instrumenty finansowe	8 365	-	-	8 365
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	485	-	-	485
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	1 221	-	-	1 221
Rezerwy	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	13 320	(13 320)	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	107 477	13 320	-	120 797
Zobowiązania krótkoterminowe razem	346 946	-	-	346 946
Zobowiązania razem	353 190	-	-	353 190
PASYWA RAZEM	542 972	-	235	543 207

* Aktywa z tytułu umów z klientami obejmują nakłady inwestycyjne poniesione przez Spółkę na dostosowanie stacji paliw do marki AVIA zgodnie z umowami franczyzowymi.

* Zobowiązania z tytułu umów z klientami obejmują zaliczki na dostawy.

Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres 01.01.2018 - 31.12.2018

<i>w tysiącach złotych</i>	Zaraportowane wartości aktywów i pasywów	Korekta wynikająca z zastosowania MSSF 15*	Korekta wynikająca z zastosowania MSSF 9	Aktywa i pasywa gdyby MSSF 9 i 15 nie zostały zastosowane
Przychody ze sprzedaży	3 281 838	-	-	3 281 838
Zyski (straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż	3 532	-	-	3 532
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(3 168 891)	-	-	(3 168 891)
Zysk brutto ze sprzedaży	116 479	-	-	116 479
Pozostałe przychody operacyjne	2 261	-	-	2 261
Koszty sprzedaży	(90 478)	-	235	(90 243)
Koszty ogólnego zarządu	(16 961)	-	-	(16 961)
Pozostałe zyski/(straty) netto	478	-	-	478
Pozostałe koszty operacyjne	(1 482)	-	-	(1 482)
Zysk na działalności operacyjnej	10 297	-	235	10 532
Przychody finansowe	744	-	-	744
Koszty finansowe	(11 663)	-	-	(11 663)
Przychody/koszty finansowe netto	(10 919)	-	-	(10 919)
Strata przed opodatkowaniem	(622)	-	235	(387)
Podatek dochodowy	(1 577)	-	-	(1 577)
Strata netto za rok obrotowy	(2 199)	-	235	(1 964)
Strata przypadająca na 1 akcję podstawowa (w zł)	(0,27)			(0,24)
Strata przypadająca na 1 akcję rozwodniona (w zł)	(0,27)			(0,24)

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 01.01.2018 - 31.12.2018

<i>w tysiącach złotych</i>	Zaraportowane wartości aktywów i pasywów	Korekta wynikająca z zastosowania MSSF 15	Korekta wynikająca z zastosowania MSSF 9	Aktywa i pasywa gdyby MSSF 9 i 15 nie zostały zastosowane
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej				
Strata przed opodatkowaniem	(622)	-	235	(387)
Korekty				
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	2 868	-	-	2 868
Amortyzacja wartości niematerialnych	406	-	-	406
Strata/(zysk) z tytułu różnic kursowych	6 566	-	-	6 566
(Zysk)/strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	(478)	-	-	(478)
Odsetki, koszty transakcyjne (dotyczące kredytów i pożyczek) i dywidendy, netto	7 537	-	-	7 537
Zmiana stanu należności	19 380	(4 906)	(235)	14 239
Zmiana stanu zapasów	42 638	-	-	42 638
Zmiana stanu aktywów z tytułu umów z klientami	(4 906)	4 906	-	-
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu umów z klientami	13 320	(13 320)	-	-
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	(78 372)	13 320	-	(65 052)
Zmiana stanu aktywów/(zobowiązań) z tytułu instrumentów pochodnych	(36 583)	-	-	(36 583)
Zmiana stanu rezerw	(3 232)	-	-	(3 232)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	(67)	-	-	(67)
Utworzenie/odwrócenie odpisów aktualizujących	4 500	-	-	4 500
Podatek dochodowy zapłacony/zwrócony	(1 577)	-	-	(1 577)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	(28 622)	-	-	(28 622)

Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	1 515	-	1 515
Odsetki otrzymane	216	-	216
Wpływy z tytułu pożyczek	30	-	30
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(1 638)	-	(1 638)
Nabycie wartości niematerialnych	(85)	-	(85)
Udzielone pożyczki	(2 105)	-	(2 105)
Nabycie pozostałych inwestycji	(252)	-	(252)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 319)	-	(2 319)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej			
Zaciągnięcie kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	25 765	-	25 765
Nabycie udziałów w posiadanych jednostkach zależnych	(2 619)	-	(2 619)
Spłata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	(25 765)	-	(25 765)
Dywidendy wypłacone	(13 936)	-	(13 936)
Płatność zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(3 057)	-	(3 057)
Odsetki oraz koszty transakcyjne (dotyczące kredytów i pożyczek) zapłacone	(8 435)	-	(8 435)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(28 047)	-	(14 111)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(58 988)	-	(58 988)
Wpływ zmian z tytułu różnic kursowych dotyczących środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(6 566)	-	(6 566)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(65 554)	-	(65 554)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty po pomniejszeniu o kredyty w rachunku bieżącym na dzień 1 stycznia 2018 r.	(109 832)	-	(109 832)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty po pomniejszeniu o kredyty w rachunku bieżącym na dzień 30 grudnia 2018 r.	(175 386)	-	(175 386)

Wpływ pierwszego zastosowania MSSF 16 na sytuację finansową Spółki:

MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca jest zobowiązany ująć:

- aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości, oraz
- amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.

Spółka podjęła decyzję o wdrożeniu MSSF 16 od 1 stycznia 2019 roku przy zastosowaniu uproszczonego podejścia, tj. retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania niniejszego standardu ujętym w dniu pierwszego zastosowania. Spółka nie będzie przekształcać danych porównawczych, natomiast ujmie efekt zastosowania niniejszego standardu jako korektę bilansu otwarcia zysków zatrzymanych w dniu pierwszego zastosowania.

W dacie rozpoczęcia leasingu Spółka ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania wyceniany jest w dacie rozpoczęcia według kosztu. W dacie rozpoczęcia Spółka wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić. W przeciwnym razie Spółka stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy.

Spółka podjęła decyzję o prezentacji aktywa z tytułu prawa do użytkowania w ramach tej samej pozycji, w ramach której przedstawione zostałyby odpowiednie bazowe składniki aktywów, gdyby były własnością leasingobiorcy (Spółki).

Spółka podjęła decyzję o prezentacji zobowiązania z tytułu leasingu (praw do użytkowania) w ramach "Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych" w wyodrębnionej pozycji.

W wyniku przeprowadzonej analizy Spółka rozpozna następujące prawa do użytkowania aktywów z dniem 1 stycznia 2019 roku wg podziału na bazowe składniki aktywów:

w tysiącach złotych

01.01.2019

Środki trwałe (w tym prawa do użytkowania aktywów)

4 468

W związku z powyższym z dniem 1 stycznia 2019 roku zostanie rozpoznane zobowiązanie z tytułu leasingu w poniższych wartościach w podziale na długo i krótkoterminowe zobowiązanie:

w tysiącach złotych

01.01.2019

Zobowiązanie długoterminowe z tytułu leasingu (prawa do użytkowania aktywów)

3 493

Zobowiązanie krótkoterminowe z tytułu leasingu (prawa do użytkowania aktywów)

1 317

W związku z powyższym ujęciem brak będzie wpływu na wynik z lat ubiegłych.

3.5 PRZEKSZTAŁCENIE DANYCH PORÓWNYWALNYCH ZA 2017 R.

W 2018 roku Spółka zrewidowała podejście do tworzenia rezerw na zobowiązania dotyczące utrzymywania zapasów obowiązkowych w celu pełnej zgodności z wymogami MSR nr 37. Spółka zaprzestała tworzenia ww. rezerw w związku z faktem, że na dany dzień bilansowy nie ciążył na niej „obecny” obowiązek ponoszenia kosztów. Z tytułu powyższej zmiany Spółka koryguje również dane porównawcze, co wpłynie retrospektywnie na zysk netto oraz kapitał własny Spółki dla danych porównawczych (uwzględniający również wpływ na zyski okresów wcześniejszych).

Spółka dokonała poniższych zmian w danych porównywalnych za 2017 r. w związku z rozwiązaniem rezerw na zapas obowiązkowy.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31.12.2017 r.

w tysiącach złotych	Dane opublikowane	Zmiany wynikowe	Dane po zmianach
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	15 678	-	15 678
Wartości niematerialne	15 727	-	15 727
Inwestycje w jednostki zależne	25 605	-	25 605
Pozostałe aktywa finansowe	593	-	593
Pozostałe należności długoterminowe	7 078	-	7 078
Aktywa trwałe razem	64 681	-	64 681
Aktywa obrotowe			
Zapasy	232 918	-	232 918
Należności handlowe oraz pozostałe należności	220 889	-	220 889
Pozostałe aktywa finansowe	2 845	-	2 845
Pochodne instrumenty finansowe	14 842	-	14 842
Należności z tytułu podatku dochodowego	1 662	-	1 662
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	30 674	-	30 674
Pozostałe aktywa obrotowe	3 762	-	3 762
Aktywa obrotowe razem	507 592	-	507 592
AKTYWA RAZEM	572 273	-	572 273

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na 31.12.2017 r. (ciąg dalszy)
w tysiącach złotych

	Dane opublikowane	Zmiany wynikowe	Dane po zmianach
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	8 198	-	8 198
Pozostałe kapitały	163 100	-	163 100
Wynik z lat ubiegłych i wynik roku bieżącego	25 717	8 902	34 619
Kapitał własny razem	197 015	8 902	205 917
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	3 022	-	3 022
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	184	-	184
Pochodne instrumenty finansowe	10 166	-	10 166
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 189	2 088	3 277
Zobowiązania długoterminowe razem	14 561	2 088	16 649
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty w rachunku bieżącym	140 506	-	140 506
Zobowiązania z tytułu pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	2 366	-	2 366
Pochodne instrumenty finansowe	19 047	-	19 047
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	535	-	535
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	-	-	-
Rezerwy	10 990	(10 990)	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	187 253	-	187 253
Zobowiązania krótkoterminowe razem	360 697	(10 990)	349 707
Zobowiązania razem	375 258	(8 902)	366 356
PASYWA RAZEM	572 273	-	572 273

Sprawozdanie z zysków lub strat za okres 01.01.2017 - 31.12.2017
w tysiącach złotych

	Dane opublikowane	Zmiany prezentacyjne	Dane po zmianach prezentacyjnych
Przychody ze sprzedaży	2 892 011	-	2 892 011
Zyski (straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż	4 247	-	4 247
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(2 754 376)	(3 611)	(2 757 987)
Zysk brutto ze sprzedaży	141 882	(3 611)	138 271
Pozostałe przychody operacyjne	2 126	-	2 126
Koszty sprzedaży	(91 690)	-	(91 690)
Koszty ogólnego zarządu	(15 488)	-	(15 488)
Pozostałe zyski/(straty) netto	(21)	-	(21)
Pozostałe koszty operacyjne	(380)	-	(380)
Zysk na działalności operacyjnej	36 429	(3 611)	32 818
Przychody finansowe	372	-	372
Koszty finansowe	(5 736)	-	(5 736)
Koszty finansowe netto	(5 364)	-	(5 364)
Zysk przed opodatkowaniem	31 065	(3 611)	27 454
Podatek dochodowy	(5 792)	686	(5 106)
Zysk netto za rok obrotowy	25 273	(2 925)	22 348
Zysk przypadający na 1 akcję (w zł):			
Podstawowy	3,27	-	2,89
Rozwodniony	3,27	-	2,89

3.6 SEGMENTY SPRAWOZDAWCZE

Segmenty sprawozdawcze pokrywają się w Spółce z rodzajami działalności zgodnie z art. 44 Ustawy „Prawo energetyczne”. Unimot S.A. będąc przedsiębiorstwem energetycznym jest zobowiązany do sporządzenia sprawozdania finansowego zawierającego bilans i rachunek zysków i strat w podziale na poszczególne rodzaje działalności.

Spółka wyodrębnia następujące rodzaje działalności:

1. Obrót paliwami ciekłymi - Spółka prowadzi hurtową i detaliczną sprzedaż oleju napędowego, gazu płynnego oraz biopaliw.
2. Obrót paliwami gazowymi - Spółka zajmuje się obrotem i dystrybucją gazu ziemnego (w tym LNG).
3. Pozostała działalność – ten segment działalności Spółki obejmuje m.in. działalność związaną z prowadzeniem stacji paliw, działalnością usługową oraz finansową.
4. Funkcje korporacyjne – ten segment działalności Spółki obejmuje całość działań związanych z funkcjonowaniem Spółki (koszty ogólnego zarządu), a nie dających się przypisać do poszczególnych segmentów działalności.

Identyfikacja segmentów operacyjnych nie uległa zmianie i jest zgodna z zasadami opisanymi w jednostkowym sprawozdaniu finansowym na dzień i za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2017 r. Segment „Obrót paliwami ciekłymi” dzieli się na „ON i Biopaliwa” oraz „LPG” a segment „Działalność pozostała” dzieli się na „Stacje Paliw” oraz „Pozostałe”. Analogicznie jest w okresie porównawczym.

Zasady sporządzania jednostkowego sprawozdania z całkowitych dochodów w podziale na rodzaje działalności

Spółka prowadzi ewidencję księgową, pozwalającą na odrębne obliczanie przychodów, kosztów oraz wyniku finansowego poszczególnych rodzajów działalności.

Spółka wyodrębniła w sposób bezpośredni przychody ze sprzedaży, koszt własny sprzedanych towarów, materiałów i usług oraz koszty sprzedaży związane z poszczególnymi rodzajami prowadzonej działalności.

Część kosztów ogólnego zarządu Spółki zostało przypisane proporcjonalnie za pomocą klucza przychodowego, tzn. udziałem uzyskanych przychodów z poszczególnych rodzajów działalności w przychodach ogółem.

Zasady sporządzania jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej w podziale na rodzaje działalności

Spółka wyodrębniła bezpośrednio: rzeczowe aktywa trwałe, zapasy, należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe należności i zobowiązania, zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, innych instrumentów dłużnych oraz pochodnych instrumentów finansowych związanych z poszczególnymi rodzajami działalności prowadzonymi przez Spółkę.

Funkcje korporacyjne obejmują pozostałą działalność, niedającą się przypisać do żadnej z powyższych rodzajów działalności, tj. rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne i prawne, należności, środki pieniężne, kapitały własne, zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, zobowiązania z tytułu podatków, rezerwy, aktywa z tytułu podatku odroczonego.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów w podziale na segmenty działalności

<i>w tysiącach złotych</i> za okres 01.01.2018 - 31.12.2018	Obrót paliwami ciekłymi	w tym:		Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	w tym:		Funkcje korporacyjne	Razem
		ON i Biopaliwa	LPG			STACJE PALIWIW	Pozostałe		
Przychody od odbiorców zewnętrznych	3 230 820	2 929 111	301 709	32 675	17 917	17 819	98	426	3 281 838
Zyski (straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż	3 532	3 532	-	-	-	-	-	-	3 532
Przychody ogółem	3 234 352	2 932 643	301 709	32 675	17 917	17 819	98	426	3 285 370
Koszt sprzedanych towarów i materiałów do odbiorców zewnętrznych	(3 120 323)	(2 839 402)	(280 921)	(33 255)	(15 284)	(15 171)	(113)	(29)	(3 168 891)
Koszt sprzedanych towarów, produktów i materiałów, ogółem	(3 120 323)	(2 839 402)	(280 921)	(33 255)	(15 284)	(15 171)	(113)	(29)	(3 168 891)
Wynik segmentu	114 029	93 241	20 788	(580)	2 633	2 648	(15)	397	116 479
Pozostałe przychody operacyjne	2 109	1 667	442	1	40	40	-	111	2 261
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	(92 691)	(76 817)	(15 874)	(1 353)	(5 849)	(5 789)	(60)	(7 546)	(107 439)
Pozostałe zyski/(straty) netto	425	43	382	-	25	25	-	28	478
Pozostałe koszty operacyjne	(365)	(299)	(66)	(5)	(1 008)	(1 008)	-	(104)	(1 482)
Wynik na działalności operacyjnej	23 507	17 835	5 672	(1 937)	(4 159)	(4 084)	(75)	(7 114)	10 297
Przychody finansowe	167	140	27	1	-	-	-	576	744
Koszty finansowe	(7 810)	(7 621)	(189)	(6)	(6)	(6)	-	(3 841)	(11 663)
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	-	-	(1 577)
Zysk/(strata) za okres	15 864	10 354	5 510	(1 942)	(4 165)	(4 090)	(75)	(10 379)	(2 199)
Amortyzacja	(1 971)	(980)	(991)	(29)	(349)	(345)	(4)	(925)	(3 274)
EBITDA*	25 478	18 815	6 663	(1 908)	(3 810)	(3 739)	(71)	(6 189)	13 571

* wskaźnik EBITDA --> definiowany jako zysk przed odliczeniem odsetek, podatków, deprecjacji i amortyzacją (ang. Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization)

<i>w tysiącach złotych</i> za okres 01.01.2017 - 31.12.2017	Obrót paliwami ciekłymi	w tym:		Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	w tym:		Funkcje korporacyjne	Razem
		ON i Biopaliwa	LPG			STACJE PALIWIW	Pozostałe		
Przychody od odbiorców zewnętrznych	2 857 689	2 605 666	252 023	16 411	17 889	16 647	1 242	22	2 892 011
Zyski (straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż	4 247	4 247	-	-	-	-	-	-	4 247
Przychody ogółem	2 861 936	2 609 913	252 023	16 411	17 889	16 647	1 242	22	2 896 258
Koszt sprzedanych towarów, produktów i mat. do odbiorców zewnętrznych	(2 725 790)	(2 495 511)	(230 279)	(16 021)	(16 176)	(15 239)	(937)	-	(2 757 987)
Koszt sprzedanych towarów, produktów i materiałów, ogółem	(2 725 790)	(2 495 511)	(230 279)	(16 021)	(16 176)	(15 239)	(937)	-	(2 757 987)
Wynik segmentu	136 146	114 402	21 744	390	1 713	1 408	305	22	138 271
Pozostałe przychody operacyjne	1 947	1 432	515	10	111	110	1	58	2 126
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	(94 740)	(79 903)	(14 837)	(1 420)	(5 452)	(5 241)	(211)	(5 566)	(107 178)
Pozostałe zyski/(straty) netto	-	-	-	-	-	-	-	(21)	(21)
Pozostałe koszty operacyjne	(263)	(242)	(21)	-	(23)	(23)	-	(94)	(380)
Wynik na działalności operacyjnej	43 090	35 689	7 401	(1 020)	(3 651)	(3 746)	95	(5 601)	32 818
Przychody finansowe	177	67	110	2	-	-	-	193	372
Koszty finansowe	(5 673)	(5 251)	(422)	(12)	(6)	(5)	(1)	(45)	(5 736)
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	-	-	(5 106)
Zysk/(strata) za okres	43 267	35 756	7 511	(1 018)	(3 651)	(3 746)	95	(5 408)	28 084
Amortyzacja	(2 007)	(970)	(1 037)	(34)	(185)	(179)	(6)	(608)	(2 834)
EBITDA*	45 097	36 659	8 438	(986)	(3 466)	(3 567)	101	(4 993)	35 652

* wskaźnik EBITDA --> definiowany jako zysk przed odliczeniem odsetek, podatków, deprecjacji i amortyzacją (ang. Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na segmenty działalności

<i>w tysiącach złotych</i>	Obrót paliwami ciekłymi			w tym:		Obrót paliwami gazowymi		Działalność pozostała		w tym:		Funkcje korporacyjne	Razem
31.12.2018	STACJE PALIW	POZOSTAŁE	ON i Biopaliwa	LPG	STACJE PALIW	POZOSTAŁE	STACJE PALIW	POZOSTAŁE	STACJE PALIW	POZOSTAŁE	STACJE PALIW	POZOSTAŁE	
Aktywa trwałe	25 074	15 081	9 993	120	8 544	8 544	-	30 487	64 225				
Rzeczowe aktywa trwałe	9 290	3 087	6 203	41	1 891	1 891	-	3 982	15 204				
Wartości niematerialne	13 868	11 004	2 864	-	127	127	-	444	14 439				
Inwestycje w jednostki zależne	-	-	-	-	-	-	-	25 437	25 437				
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	-	-	-	-	391	391				
Pochodne instrumenty finansowe	987	987	-	-	-	-	-	-	987				
Pozostałe należności długoterminowe	929	3	926	79	2 512	2 512	-	233	3 753				
Aktywa z tytułu umów z klientami	-	-	-	-	4 014	4 014	-	-	4 014				
Aktywa obrotowe	417 238	390 675	26 563	16 383	2 362	2 362	-	42 764	478 747				
Zapasy	187 670	175 778	11 892	1 874	736	736	-	-	190 280				
Aktywa z tytułu umów z klientami	-	-	-	-	892	892	-	-	892				
Należności handlowe oraz pozostałe należności	191 057	176 690	14 367	9 291	713	713	-	3 704	204 765				
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	5 213	-	-	-	97	5 310				
Pochodne instrumenty finansowe	33 047	33 047	-	-	-	-	-	-	33 047				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	-	-	-	-	38 960	38 960				
Pozostałe aktywa obrotowe	5 464	5 160	304	5	21	21	-	3	5 493				
AKTYWA RAZEM	442 312	405 756	36 556	16 503	10 906	10 906	-	73 251	542 972				

Kapitał własny	129 511	117 951	11 560	(3 864)	(7 822)	(8 204)	382	71 957	189 782
Zobowiązania długoterminowe	5 904	4 849	1 055	8	73	73	-	259	6 244
Zobowiązania z tytułu pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	2 447	1 392	1 055	8	73	73	-	47	2 575
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	-	-	-	-	-	-	-	167	167
Pochodne instrumenty finansowe	3 457	3 457	-	-	-	-	-	-	3 457
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	-	-	-	-	45	45
Zobowiązania krótkoterminowe	312 040	282 381	29 659	1 794	1 632	1 625	7	31 480	346 946
Kredyty w rachunku bieżącym	214 346	189 571	24 775	-	-	-	-	-	214 346
Zobowiązania z tytułu pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	1 531	1 015	516	21	135	135	-	45	1 732
Pochodne instrumenty finansowe	8 365	8 365	-	-	-	-	-	-	8 365
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	-	-	-	-	-	-	-	485	485
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	-	-	-	-	-	-	-	1 221	1 221
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	12 832	12 723	109	464	-	-	-	24	13 320
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	74 966	70 707	4 259	1 309	1 497	1 490	7	29 705	107 477
PASYWA RAZEM	447 455	405 181	42 274	(2 062)	(6 117)	(6 506)	389	103 696	542 972

<i>w tysiącach złotych</i>	Obrót paliwami ciekłymi			w tym:		Obrót paliwami gazowymi		Działalność pozostała		w tym:		Funkcje korporacyjne	Razem
31.12.2017	STACJE PALIW	POZOSTAŁE	ON i Biopaliwa	LPG	STACJE PALIW	POZOSTAŁE	STACJE PALIW	POZOSTAŁE	STACJE PALIW	POZOSTAŁE	STACJE PALIW	POZOSTAŁE	
Aktywa trwałe	31 689	18 982	12 707	307	2 392	2 362	30	30 293	64 681				
Rzeczowe aktywa trwałe	10 752	4 271	6 481	77	1 110	1 081	29	3 739	15 678				
Wartości niematerialne	13 910	11 037	2 873	-	1 277	1 277	-	540	15 727				
Inwestycje w jednostki zależne	-	-	-	-	-	-	-	25 605	25 605				
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	202	-	-	-	391	593				
Pozostałe należności długoterminowe	7 027	3 674	3 353	28	5	4	1	18	7 078				
Aktywa obrotowe	453 513	427 413	26 100	12 184	3 468	3 467	1	38 427	507 592				

Zapasy	230 799	226 707	4 092	1 625	494	494	-	-	232 918
Należności handlowe oraz pozostałe należności	207 872	185 864	22 008	7 736	587	586	1	4 694	220 889
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	2 823	-	-	-	22	2 845
Pochodne instrumenty finansowe	14 842	14 842	-	-	-	-	-	-	14 842
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	-	-	-	-	30 674	30 674
Pozostałe aktywa obrotowe	-	-	-	-	2 387	2 387	-	1 375	3 762
AKTYWA RAZEM	485 202	446 395	38 807	12 491	5 860	5 829	31	68 720	572 273

Kapitał własny	113 647	107 597	6 050	(1 922)	(3 657)	(4 114)	457	97 849	205 917
Zobowiązania długoterminowe	12 980	12 313	667	59	79	78	1	3 531	16 649
Zobowiązania z tytułu pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	2 814	2 147	667	59	79	78	1	70	3 022
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	-	-	-	-	-	-	-	184	184
Pochodne instrumenty finansowe	10 166	10 166	-	-	-	-	-	-	10 166
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	-	-	-	-	3 277	3 277
Zobowiązania krótkoterminowe	323 697	294 591	29 106	1 135	885	851	34	23 990	349 707
Kredyty w rachunku bieżącym	140 506	124 630	15 876	-	-	-	-	-	140 506
Zobowiązania z tytułu pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	2 123	1 350	773	72	99	98	1	72	2 366
Pochodne instrumenty finansowe	19 047	19 047	-	-	-	-	-	-	19 047
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	-	-	-	-	-	-	-	535	535
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	162 021	149 564	12 457	1 063	786	753	33	23 383	187 253
PASYWA RAZEM	450 324	414 501	35 823	(728)	(2 693)	(3 185)	492	125 370	572 273

<i>w tysiącach złotych</i>	Obrót paliwami ciekłymi		w tym:		Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	w tym:		Funkcje korporacyjne	Razem
31.12.2018		ON i Biopaliwa	LPG				STACJE PALIW	POZOSTAŁE		
Aktywa segmentu	442 312	405 756	36 556		16 503	10 906	10 906	-	73 251	542 972
Zobowiązania segmentu	317 944	287 230	30 714		1 802	1 705	1 698	7	31 739	353 190
Główne pozycje niepieniężne										
Amortyzacja	(1 971)	(980)	(991)		(29)	(349)	(345)	(4)	(925)	(3 274)
Odpisy aktualizujące należności	(1 491)	(1 322)	(169)		(152)	(94)	(41)	(53)	(53)	(1 790)
Wycena zapasów do wartości godziwej	(26 779)	(26 779)	-		-	-	-	-	-	(26 779)
Wycena bilansowa instrumentów pochodnych do wartości godziwej	36 583	36 583	-		-	-	-	-	-	36 583
Wycena bilansowa rozrachunków walutowych	(7 383)	(7 383)	-		-	-	-	-	-	(7 383)
Główne pozycje niepieniężne ogółem	(1 041)	119	(1 160)		(181)	(443)	(386)	(57)	(978)	(2 643)

<i>w tysiącach złotych</i>	Obrót paliwami ciekłymi		w tym:		Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	w tym:		Funkcje korporacyjne	Razem
31.12.2017		ON i Biopaliwa	LPG				STACJE PALIW	POZOSTAŁE		
Aktywa segmentu	485 202	446 395	38 807		12 491	5 860	5 829	31	68 720	572 273
Zobowiązania segmentu	336 677	306 904	29 773		1 194	964	929	35	27 521	366 356
Główne pozycje niepieniężne										
Amortyzacja	(2 007)	(970)	(1 037)		(34)	(185)	(179)	(6)	(608)	(2 834)
Odpisy aktualizujące należności	(883)	(717)	(166)		(20)	(65)	(13)	(52)	-	(968)
Wycena zapasów do wartości godziwej	4 650	4 650	-		-	-	-	-	-	4 650
Wycena bilansowa instrumentów pochodnych do wartości godziwej	(14 371)	(14 371)	-		-	-	-	-	-	(14 371)
Wycena bilansowa rozrachunków walutowych	10 000	10 000	-		-	-	-	-	-	10 000
Główne pozycje niepieniężne ogółem	(2 611)	(1 408)	(1 203)		(54)	(250)	(192)	(58)	(608)	(3 523)

Przychody ze sprzedaży - podział według asortymentu

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
ON i BIOPALIWA	2 950 888	2 626 435
LPG	301 709	252 023
Paliwa gazowe	32 675	16 411
Pozostałe	98	1 389
Razem	3 285 370	2 896 258

Przychody ze sprzedaży - podział geograficzny według lokalizacji finalnych odbiorców

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Polska	2 660 880	2 256 125
Czechy	268 164	143 993
Szwajcaria	-	336 382
Słowacja	3 686	6 154
Irlandia	-	-
Węgry	5 082	33
Austria	-	3 002
Wielka Brytania	3 890	2 313
Dania	1 490	49
Niemcy	27 707	12 101
Słowenia	102	-
Holandia	153 249	-
Estonia	352	13 815
Rumunia	1 280	5 790
Cypr	22 209	-
Arabia Saudyjska	78 559	-
Szwecja	162	-
Ukraina	3 939	-
Włochy	398	-
Francja	7 983	11 196
Bułgaria	46 238	90 176
Litwa	-	15 129
Razem	3 285 370	2 896 258

Główni klienci

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. żaden z odbiorców Spółki nie przekroczył 10% przychodów (w okresie porównywalnym 2017 r. jeden z odbiorców Spółki w segmencie biopaliw przekroczył 10% przychodów: 336 382 tys. zł).

Aktywa trwałe - podział geograficzny

Rzeczowe aktywa trwałe Spółki zlokalizowane są na terenie Polski.

Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne

<i>w tysiącach złotych</i>	Obrót paliwami ciekłymi	w tym:		Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	w tym:		Funkcje korporacyjne	Razem
		ON i Biopaliwa	LPG			STACJE PALIW	POZOSTAŁE		
31.12.2018	1 043	75	968	-	1 055	1 055	-	1 417	3 515
31.12.2017	1 069	3	1 066	54	2 046	2 046	-	1 532	4 701

4 DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

4.1 PRZYCHODY ZA SPRZEDAŻY

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Przychody ze sprzedaży usług	822	597
Przychody ze sprzedaży towarów	3 281 016	2 891 414
Zyski (straty) z instrumentów finansowych zabezpieczających sprzedaż	3 532	4 247
Razem	3 285 370	2 896 258

4.2 KOSZTY WEDŁUG RODZAJÓW

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(3 274)	(2 834)
Zużycie materiałów i energii	(2 911)	(2 855)
Usługi obce	(79 873)	(79 074)
Podatki i opłaty	(1 435)	(2 145)
Wynagrodzenia	(11 344)	(10 952)
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(2 458)	(2 491)
Pozostałe koszty rodzajowe	(7 738)	(8 926)
Koszty według rodzaju razem	(109 033)	(109 277)
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(3 168 891)	(2 757 987)
Zmiana stanu zapasów i rozliczeń międzyokresowych kosztów	2 340	2 690
Pozostałe	(746)	(591)
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	(3 276 330)	(2 865 165)

4.3 KOSZTY SPRZEDANYCH TOWARÓW I MATERIAŁÓW

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Koszty sprzedanych towarów i materiałów	(3 130 556)	(2 790 092)
Wycena zapasów do wartości godziwej	(26 779)	4 650
Wycena bilansowa rozrachunków	29 200	8 689
Zrealizowane różnice kursowe	(40 756)	18 766
Razem	(3 168 891)	(2 757 987)

4.4 POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Otrzymane odszkodowania i kary	1	162
Otrzymane odszkodowania z tytułu ubezpieczeń	309	88
Koszty postępowania sądowego podlegające zwrotowi	58	204
Przychody odsetkowe, dotyczące należności handlowych	1 600	1 268
Bonusy	237	-
Pozostałe	56	404
Razem	2 261	2 126

4.5 POZOSTAŁE ZYSKI/(STRATY) NETTO

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Zysk netto ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	478	-
Strata netto ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-	(21)
Razem	478	(21)

4.6 POZOSTALE KOSZTY OPERACYJNE

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Koszty odsetkowe od zobowiązań niefinansowych	(63)	(27)
Odpisy z tytułu utraty wartości dotyczące wartości niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych	(968)	-
Koszty postępowania sądowego	(94)	(236)
Kary umowne	(66)	-
Darowizny	(31)	(70)
Szkody komunikacyjne	(250)	-
Pozostałe	(10)	(47)
Razem	(1 482)	(380)

4.7 KOSZTY FINANSOWE NETTO

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Przychody finansowe		
Odsetki od aktywów finansowych i prowizje finansowe	744	372
Przychody finansowe, razem	744	372
Koszty finansowe		
Odsetki bankowe i koszty transakcyjne dotyczące kredytów i pożyczek	(8 130)	(5 736)
Odpis z tytułu utraty wartości inwestycji	(3 533)	-
Koszty finansowe, razem	(11 663)	(5 736)
Koszty finansowe netto	(10 919)	(5 364)

4.8 PODATEK DOCHODOWY

Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Podatek dochodowy bieżący		
Podatek dochodowy za rok bieżący	(4 809)	(2 594)
Podatek odroczony		
Powstanie / odwrócenie różnic przejściowych	3 232	(2 512)
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	(1 577)	(5 106)

Efektywna stopa podatkowa

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	(622)	27 454
Podatek w oparciu o obowiązującą stawkę podatkową	-	(5 216)
Koszty trwale niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	*(1 577)	(388)
Przychody trwale niepodlegające opodatkowaniu	-	374
Pozostałe	-	124
Razem	(1 577)	(5 106)
Efektywna stopa podatkowa	18,9%	18,6%

* w tym: odpis z tytułu utraty wartości inwestycji 671 tys. zł, odpis z tytułu utraty wartości dotyczący wartości niematerialnych i prawnych 184 tys. zł, różnicy pomiędzy amortyzacją podatkową, a bilansową 614 tys. zł, wartość reprezentacji i reklamy 104 tys. zł.

4.9 RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

<i>w tysiącach złotych</i>	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe aktywa trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Stan na 01.01.2017	1 239	2 525	3 083	11 714	2 694	1 187	22 442
Zwiększenia z tytułu:	-	141	968	1 143	216	295	2 763
- nabycia	-	5	681	-	142	792	1 620
- leasingu	-	-	-	1 143	-	-	1 143
- przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	136	287	-	74	(497)	-
Zmniejszenie z tytułu:	-	-	(26)	(573)	(53)	(974)	(1 626)
- likwidacji	-	-	(20)	(37)	(14)	-	(71)
- sprzedaży	-	-	(6)	(536)	(39)	-	(581)
- reklasifikacja do wartości niematerialnych	-	-	-	-	-	(974)	(974)
Stan na 31.12.2017	1 239	2 666	4 025	12 284	2 857	508	23 579

<i>w tysiącach złotych</i>	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe aktywa trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Stan na 01.01.2018	1 239	2 666	4 025	12 284	2 857	508	23 579
Zwiększenia z tytułu:	-	1 150	398	1 976	308	(403)	3 429
- nabycia	-	373	177	-	96	807	1 453
- leasingu	-	-	-	1 976	-	-	1 976
- przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	777	221	-	212	(1 210)	-
Zmniejszenie z tytułu:	-	-	(53)	(2 658)	(125)	-	(2 836)
- likwidacji	-	-	-	-	(15)	-	(15)
- sprzedaży	-	-	(53)	(2 285)	(110)	-	(2 448)
- cesji	-	-	-	(373)	-	-	(373)
Stan na 31.12.2018	1 239	3 816	4 370	11 602	3 040	105	24 172

Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości

<i>w tysiącach złotych</i>	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe aktywa trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Stan na 01.01.2017	-	(405)	(914)	(3 624)	(717)	-	(5 660)
Amortyzacja za okres	-	(96)	(405)	(1 967)	(174)	-	(2 642)
Zmniejszenie z tytułu:	-	-	17	374	10	-	401
- likwidacji	-	-	16	7	3	-	26
- sprzedaży	-	-	1	367	7	-	375
Stan na 31.12.2017	-	(501)	(1 302)	(5 217)	(881)	-	(7 901)

<i>w tysiącach złotych</i>	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe aktywa trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Stan na 01.01.2018	-	(501)	(1 302)	(5 217)	(881)	-	(7 901)
Amortyzacja za okres	-	(104)	(563)	(2 025)	(176)	-	(2 868)
Zmniejszenie z tytułu:	-	-	31	1 689	81	-	1 801
- likwidacji	-	-	-	-	9	-	9
- sprzedaży	-	-	31	1 637	72	-	1 740
- cesji	-	-	-	52	-	-	52
Stan na 31.12.2018	-	(605)	(1 834)	(5 553)	(976)	-	(8 968)

<i>w tysiącach złotych</i>	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe aktywa trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość netto							
Stan na 01.01.2017	1 239	2 120	2 169	8 090	1 977	1 187	16 782
Stan na 31.12.2017	1 239	2 165	2 723	7 067	1 976	508	15 678
Wartość netto							
Stan na 01.01.2018	1 239	2 165	2 723	7 067	1 976	508	15 678
Stan na 31.12.2018	1 239	3 211	2 536	6 049	2 064	105	15 204

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Grunty	1 239	1 239
Budynki i budowle	3 211	2 165
Maszyny i urządzenia	2 536	2 723
Środki transportu	6 049	7 067
Pozostałe aktywa trwałe	2 064	1 976
Środki trwałe w budowie	105	508
Razem	15 204	15 678

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Wartość rzeczowych aktywów trwałych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	4 964	5 068

Środki trwałe w leasingu

Spółka użytkuje określone maszyny i urządzenia produkcyjne oraz środki transportu w ramach umów leasingu finansowego. W przypadku wszystkich umów, Spółka ma możliwość zakupu tych środków trwałych po zakończeniu okresu leasingu po korzystnej cenie.

Na dzień 31.12.2018 r. wartość bilansowa netto środków trwałych użytkowanych na podstawie obowiązujących umów leasingu finansowego wyniosła 5 681 tys. zł, w tym: dla środków transportu 5 681 tys. zł (31.12.2017 r.: 6 819 tys. zł, w tym dla środków transportu 6 772 oraz 47 tys. zł. dla maszyn i urządzeń).

Zabezpieczenia

Na dzień 31.12.2018 r. rzeczowe aktywa trwałe o wartości bilansowej 4 964 tys. zł (31.12.2017 r.: 5 068 tys. zł) stanowiły zabezpieczenie kredytów bankowych, kredytów w rachunku bieżącym.

4.10 WARTOŚCI NIEMATERIALNE

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość firmy	Koszty rozwoju	Nabyte prawa	Oprogramowanie i inne	Razem
Stan na 01.01.2017	13 699	-	-	349	14 048
Zwiększenia z tytułu:	-	1 235	210	493	1 938
- nabycia	-	504	134	326	964
- reklasyfikacja z aktywów trwałych	-	731	76	167	974
Zmniejszenia	-	-	-	-	-
Stan na 31.12.2017	13 699	1 235	210	842	15 986
Stan na 01.01.2018	13 699	1 235	210	842	15 986
Zwiększenia z tytułu:	-	-	-	86	86
- nabycia	-	-	-	86	86
Zmniejszenie z tytułu:	-	(1 235)	-	-	(1 235)
- odpisu	-	(1 235)	-	-	(1 235)
Stan na 31.12.2018	13 699	-	210	928	14 837

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość firmy	Koszty rozwoju	Nabyte prawa	Oprogramowanie i inne	Razem
Stan na 01.01.2017	-	-	-	(67)	(67)
Amortyzacja za rok	-	(82)	-	(110)	(192)
Zmniejszenie z tytułu:	-	-	-	-	-
Stan na 31.12.2017	-	(82)	-	(177)	(259)
Stan na 01.01.2018	-	(82)	-	(177)	(259)
Amortyzacja za rok	-	(185)	(42)	(179)	(406)
Zmniejszenie z tytułu:	-	267	-	-	267
- odpisu	-	267	-	-	267
Stan na 31.12.2018	-	-	(42)	(356)	(398)

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość firmy	Koszty rozwoju	Nabyte prawa	Oprogramowanie i inne	Razem
Wartość netto					
Stan na 01.01.2017	13 699	-	-	282	13 981
Stan na 31.12.2017	13 699	1 153	210	665	15 727
Wartość netto					
Stan na 01.01.2018	13 699	1 153	210	665	15 727
Stan na 31.12.2018	13 699	-	168	572	14 439

Wartości niematerialne w leasingu

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku brak wartości niematerialnych użytkowanych na podstawie umów leasingu finansowego.

Amortyzacja wartości niematerialnych i odpisy z tytułu utraty wartości

Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości zostały ujęte w wyniku finansowym w następujących pozycjach:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Koszty ogólnego zarządu	(406)	(192)
Razem	(406)	(192)

Test na utratę wartości ośrodków generujących przepływy pieniężne, do których została alokowana wartość firmy

Poniższe ośrodki posiadają przypisaną wartość firmy:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Działalność związana z obrotem gazem płynnym LPG	2 830	2 830
Działalność związana z obrotem paliw płynnych	10 869	10 869
Razem	13 699	13 699

Działalność związana z obrotem paliwami - Wartość godziwa, pomniejszona o koszty sprzedaży ośrodka generującego przepływy pieniężne, jest szacowana w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wyliczenia wartości wg metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych opierają się na wynikach osiągniętych w 2017 i 2018 roku oraz na szacunkach wyników na lata 2019 - 2025 sporządzonych przez Zarząd Spółki.

Działalność związana z obrotem gazem płynnym LPG - Wartość godziwa, pomniejszona o koszty sprzedaży ośrodka generującego przepływy pieniężne, jest szacowana w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wyliczenia wartości wg metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych opierają się na wynikach osiągniętych w 2017 i 2018 roku oraz na szacunkach wyników na lata 2019 - 2025 sporządzonych przez Zarząd Spółki.

Podstawowe założenia wykorzystane do wyliczenia wartości godziwej na dzień 31.12.2017 roku:

<i>w tysiącach złotych</i>		Działalność związana z obrotem gazem płynnym LPG	Działalność związana z obrotem paliw płynnych
Stopa dyskontowa	średnia ważona kosztu kapitału własnego i obcego	9,7 % - 10,3 %	8,8 % - 9,0 %
Koszt kapitału własnego		11,1%	9,9%
Koszt kapitału obcego		4,3%	4,3%

Podstawowe założenia wykorzystane do wyliczenia wartości godziwej na dzień 31.12.2018 roku:

<i>w tysiącach złotych</i>		Działalność związana z obrotem gazem płynnym LPG	Działalność związana z obrotem paliw płynnych
Stopa dyskontowa	średnia ważona kosztu kapitału własnego i obcego	9,6 % - 10,1 %	10,0 % - 10,1 %
Koszt kapitału własnego		11,01%	11,01%
Koszt kapitału obcego		4,21%	4,21%

Podstawą dokonania wyceny były szacowane przez Zarząd Spółki wyniki finansowe działalności związanej z obrotem paliwami płynnymi i gazem LPG w formie bilansu, rachunku wyników oraz sprawozdania z przepływów finansowych. Szacunki te nie odznaczają się pewnością, co do ich realizacji, ale zgodnie z oświadczeniem Zarządu Spółki zostały sporządzone w oparciu o najlepszą wiedzę autorów oraz wszelkie dostępne informacje, dlatego przyjęto, że są wystarczająco dokładne i kompletne, by możliwe było sporządzenie wiarygodnej analizy i wyceny.

Podstawowe założenia do szacunków wyników finansowych na lata 2019-2025, będących podstawą wyceny działalności związanej z obrotem paliwami płynnymi i gazem LPG:

- 1) założono, że stawki podatków pozostaną na dotychczasowym poziomie, a polityka podatkowa oraz dotycząca obrotu handlowego z zagranicą, a także inne warunki prowadzenia działalności gospodarczej nie ulegną zmianie;
- 2) akty prawne regulujące rynek paliw m.in.: Prawo energetyczne nie ulegną istotnym zmianom;
- 3) nie wystąpią znaczne wahania sytuacji makroekonomicznej kraju i związanego z nią popytu na paliwa ciekłe i gazowe, w stosunku do aktualnej sytuacji;
- 4) stawka referencyjna i marża banków nie zmienią się w sposób istotny;
- 5) działalność „szarej strefy” w branży paliwowej nie rozszerzy istotnie swojego zakresu;
- 6) stosowane przez Spółkę instrumenty zabezpieczające kursy walut oraz cenę oleju napędowego wyeliminują ryzyko kursowe i cen oleju napędowego.

Szczegółowe założenia do szacunków wyników finansowych na lata 2019-2025, będących podstawą do wyceny działalności związanej z obrotem gazem płynnym LPG:

- 1) utrzymanie w 2019 r. wolumenów sprzedaży wszystkich grup produktów LPG na podobnym poziomie jak w 2018 r.;
- 2) utrzymanie w 2019 r. średniej marży na sprzedaży wszystkich produktów LPG na podobnym poziomie jak w 2018 r.;
- 3) zmiana kosztów transportu i kosztów usług obcych oraz kosztów produkcji butli proporcjonalnie do zmiany liczby sprzedanych ton gazu LPG;
- 4) wysokość pozostałych kosztów rodzajowych w 2019 r. utrzymana na poziomie ich średniego poziomu w 2018 r.;
- 5) zmiana przychodów finansowych i kosztów finansowych z wyłączeniem leasingu proporcjonalnie do zmiany obrotów;
- 6) utrzymanie kosztów finansowych z tytułu leasingu w 2019 r. na poziomie średniego poziomu tych kosztów w 2018 r.;

Szczegółowe założenia do szacunków wyników finansowych na lata 2019-2025, będących podstawą do wyceny działalności związanej z obrotem paliwami płynnymi:

- 1) utrzymanie w 2019 r. wolumenów sprzedaży paliw płynnych na podobnym poziomie jak w 2018 r.;
- 2) utrzymanie w 2019 r. średniej marży na sprzedaży paliw płynnych na podobnym poziomie jak w 2018 r.;
- 3) zmiana kosztów transportu i kosztów usług obcych proporcjonalnie do zmiany liczby sprzedanych T paliw płynnych;
- 4) wysokość pozostałych kosztów rodzajowych w 2019 r. utrzymana na poziomie ich średniego poziomu w 2018 r.;
- 5) zmiana przychodów finansowych i kosztów finansowych z wyłączeniem leasingu proporcjonalnie do zmiany obrotów;
- 6) utrzymanie kosztów finansowych z tytułu leasingu w 2019 r. na poziomie średniego poziomu tych kosztów w 2018 r.;

Na dzień 31.12.2018 roku i 31.12.2017 roku nie stwierdzono utraty wartości firmy w stosunku do działalności związanej z obrotem paliwami płynnymi oraz gazem LPG.

4.11 INWESTYCJE W JEDNOSTKI ZALEŻNE

w tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017
Stan na 1 stycznia	25 605	20 105
Nabycie, objęcie udziałów lub akcji	3 365	5 500
Odpisy aktualizujące	(3 533)	-
Stan na 31 grudnia	25 437	25 605

W dniu 19 marca 2019 roku test na utratę wartości środków trwałych spółki Blue Cold Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2018 roku wykazał niższą wartość odzyskiwalną niż wartość bilansowa składników tworzących punkt skraplania gazu ziemnego w Uniszkach Zawadzkich – podstawowe aktywo spółki Blue Cold Sp. z o.o. Wartość bilansowa środków trwałych w kwocie 7 453 tys. zł na dzień 31 grudnia 2018 roku jest wyższa od zweryfikowanej wartości godziwej (możliwej do uzyskania z ewentualnej sprzedaży poszczególnych składników majątkowych w aktualnym ich stanie technicznym po potrąceniu kosztów zbycia) wynoszącej 4 301 tys. zł.

Zarząd Emitenta zdecydował o odpisie na udziałach spółki Blue Cold Sp. z o.o. w wysokości 3 533 tys. zł.

Investycje w jednostki zależne (udział bezpośredni):

	Nazwa jednostki ze wskazaniem formy prawnej	Siedziba	Data uzyskania kontroli	Wartość udziałów / akcji według ceny nabycia	Wartość księgowa udziałów / akcji	Procent posiadanego kapitału zakładowego	Udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu / Zgromadzeniu Wspólników
1.	Unimot System Sp. z o.o.	Warszawa	20.01.2014	11 167	11 167	58,74%	58,74%
2.	Blue Cold Sp. z o.o.	Warszawa	29.04.2014	-	-	50,76%	50,76%
3.	Unimot Paliwa Sp. z o.o.	Częstochowa	16.11.2015	546	546	100,00%	100,00%
4.	Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o.	Warszawa	30.12.2015	6 702	6 702	100,00%	100,00%
5.	Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o SK.A.*	Warszawa	30.12.2015	45	45	90,00%	100,00%
6.	Tradea Sp. z o.o	Częstochowa	23.05.2016	6 037	6 037	100,00%	100,00%
7.	Unimot Ukraine LLC	Kijów	19.04.2018	20	20	100,00%	100,00%
8.	Unimot Asia LLC	Szanghaj	04.09.2018	920	920	100,00%	100,00%
łącznie udziały				25 437			

* Udział pośredni Unimot S.A. w Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. SK.A. – 100 %

4.12 POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE

w tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017
a) Długoterminowe w jednostkach zależnych		
Pożyczki udzielone	-	202
	-	202
b) Długoterminowe w pozostałych jednostkach		
Nabycie, objęcie udziałów lub akcji	260	260
Pożyczki udzielone	131	131
	391	391
Aktywa długoterminowe razem	391	593
a) Krótkoterminowe w jednostkach zależnych		
Pożyczki udzielone	5 213	2 823
	5 213	2 823
b) Krótkoterminowe w pozostałych jednostkach		
Pożyczki udzielone	97	22
	97	287
Aktywa krótkoterminowe razem	5 310	2 845

4.13 AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO

Rozpoznane aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały ujęte w odniesieniu do poniższych pozycji:

	Aktywa		Rezerwy		Wartość netto	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
<i>w tysiącach złotych</i>						
Rzeczowy majątek trwały	-	-	(1 393)	(1 423)	(1 393)	(1 423)
Wartości niematerialne	-	-	(51)	(117)	(51)	(117)
Należności handlowe oraz pozostałe	339	184	(145)	(96)	194	88
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	15	35	-	-	15	35
Rezerwy na świadczenia emerytalne	124	137	-	-	124	137
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	109	205	-	-	109	205
Pozostałe	1 704	99	(747)	(2 301)	957	(2 202)
Aktywa / rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 291	660	(2 336)	(3 937)	(45)	(3 277)
Kompensata	(2 291)	(660)	2 291	660		
Aktywa / rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	-	-	(45)	(3 277)		

Zmiana różnic przejściowych w okresie

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018	Zmiana ujęta w wyniku finansowym	Zmiana ujęta w kapitale własnym	31.12.2018
Rzeczowe aktywa trwałe	(1 423)	30	-	(1 393)
Wartości niematerialne	(117)	66	-	(51)
Należności handlowe oraz pozostałe	88	106	-	194
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	35	(20)	-	15
Rezerwy na świadczenia emerytalne	137	(13)	-	124
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	205	(96)	-	109
Pozostałe	(2 202)	3 159	-	957
Razem	(3 277)	3 232	-	(45)

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2017	Zmiana ujęta w wyniku finansowym	Zmiana ujęta w kapitale własnym	31.12.2017
Rzeczowe aktywa trwałe	(1 291)	(132)	-	(1 423)
Wartości niematerialne	-	(117)	-	(117)
Należności handlowe oraz pozostałe	10	78	-	88
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	24	11	-	35
Rezerwy na świadczenia emerytalne	97	40	-	137
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	141	64	-	205
Pozostałe	254	(2 456)	-	(2 202)
Instrumenty zabezpieczające	(873)	-	873	-
Razem	(1 638)	(2 512)	873	(3 277)

4.14 ZAPASY

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Towary - zapas obowiązkowy	135 370	153 770
Towary - zapas operacyjny	54 910	79 148
Razem	190 280	232 918

Wycena zapasów według wartości godziwej – poziom 1

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Bilans otwarcia na 1 stycznia	30 216	25 566
Wycena zapasów według wartości godziwej	(23 956)	6 623
Realizacja w koszcie sprzedanych towarów	(2 823)	(1 973)
Bilans zamknięcia na 31 grudnia	3 437	30 216

Termin realizacji zapasów

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
O okresie dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	-	-
O okresie do 12 miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego	190 280	232 918
Razem	190 280	232 918

4.15 POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
a) od jednostek powiązanych		
Pozostałe należności	-	-
b) od pozostałych jednostek		
Należności z tytułu zabezpieczenia akcyjowego	-	6 552
Należności z tytułu wadium	3	205
Należności z tytułu pozostałych kaucji	3 750	321
	3 753	7 078
Pozostałe należności długoterminowe razem	3 753	7 078

4.16 NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
a) od jednostek powiązanych		
Należności handlowe	5 366	4 204
	5 366	4 204
b) od pozostałych jednostek		
Należności handlowe	159 575	178 827
Należności z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego	3 283	4 606
Zaliczki na poczet dostaw i usług	14 017	22 049
Należności z tytułu zabezpieczenia akcyjowego	16 535	5 166
Należności z tytułu wadium	202	80
Należności z tytułu pozostałych kaucji	5 739	5 883
Pozostałe należności	48	74
	199 399	216 685
Należności krótkoterminowe razem	204 765	220 889

Na dzień 31.12.2018 r. należności handlowe oraz pozostałe są prezentowane w wartości netto po pomniejszeniu o odpisy aktualizujące w kwocie 1 790 tys. zł (31.12.2017 r.: 968 tys. zł).

Na dzień 31.12.2018 r. należności o wartości bilansowej 137 720 tys. zł (31.12.2017 r.: 131 765 tys. zł) stanowiły zabezpieczenie kredytów bankowych oraz kredytów w rachunku bieżącym.

Kwota w/w należności bilansowych stanowiących zabezpieczenie kredytów bankowych obejmuje:

- 133 094 tys. zł - jako zabezpieczenie wierzytelności mBanku wynikającego z kredytu NR 23/020/15/D/LI. Cedent ceduje na rzecz Banku wierzytelności pieniężne (łącznie z podatkiem VAT) i związane z nimi roszczenia, powstałe ze stosunków łączących Cedenta z jego odbiorcami, do wysokości zadłużenia Cedenta z tytułu udzielonego kredytu wraz z odsetkami i innymi kosztami. Przeniesienie wierzytelności przyszłych na Bank następuje z chwilą powstania wierzytelności będących przedmiotem Umowy. Cedent zobowiązuje się przekazywać wpływy z kontraktów, będących przedmiotem cesji, na rachunki Banku wskazane w umowie, przypisane poszczególnemu Dłużnikowi.
- 4 626 tys. zł - stanowi zabezpieczenie Limitu Wierzytelności - Umowa o Limit wierzytelności nr CRD/L/35701/11 z dnia 11 sierpnia 2011 wraz z późniejszymi zmianami zawarta z Bankiem BGŻ BNP Paribas SA (działalność przejęta przez Bank BGŻ BNP Paribas od Banku Raiffeisen Polbank). Celem zabezpieczenia Wierzytelności Banku Cedent zobowiązuje się przenieść na rzecz Banku wierzytelności pieniężne i związane z nimi roszczenia istniejące i mogące powstać w przyszłości ze stosunków łączących go z jego dłużnikami wskazanymi w Załączniku do Umowy. Przeniesienie Cedowanych Wierzytelności o charakterze przyszłym lub warunkowym następuje w chwilę ich powstania. Po całkowitym zaspokojeniu Wierzytelności Banku oraz po upływie okresu, w którym mogą powstać Wierzytelności Banku, o charakterze przyszłym lub warunkowym, Bank zobowiązuje się przenieść Cedowane Wierzytelności z powrotem na Cedenta, chyba że nastąpiło zaspokojenie Wierzytelności Banku ze środków uzyskanych ze spłat Cedowanych Wierzytelności.

4.17 AKTYWA Z TYTUŁU UMÓW Z KLIENTAMI

Aktywa z tytułu umów z klientami długoterminowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa z tytułu umów z klientami	4 014	-
Razem	4 014	-

Aktywa z tytułu umów z klientami krótkoterminowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Aktywa z tytułu umów z klientami	892	-
Razem	892	-

Aktywa z tytułu umów z klientami zawierają nakłady inwestycyjne poniesione przez Spółkę na dostosowanie stacji paliw do marki AVIA zgodnie z umowami franczyzowymi.

4.18 POZOSTAŁE AKTYWA OBROTOWE

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Czynne rozliczenia międzyokresowe	5 493	3 762
Razem	5 493	3 762

Czynne rozliczenia międzyokresowe obejmują m.in. koszty ubezpieczeń, prenumerat rozliczanych w czasie oraz poniesione koszty z tytułu realizacji ncw nie związanych ze sprzedażą towarów.

4.19 ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	38 716	30 493
Środki pieniężne na rachunkach bankowych o ograniczonej możliwości dysponowania	27	13
Środki pieniężne w kasie	23	14
Inne środki pieniężne	194	154
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	38 960	30 674
Kredyty w rachunku bieżącym	(214 346)	(140 506)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(175 386)	(109 832)

Na dzień 31.12.2018 r. i na dzień 31.12.2017 r. środki pieniężne i ich ekwiwalenty nie stanowiły zabezpieczenia zobowiązań.

4.20 KAPITAŁ WŁASNY

Kapitał zakładowy

<i>w tysiącach</i>	31.12.2018	31.12.2017
Zarejestrowana liczba akcji	8 197 818	8 197 818
Nominalna wartość 1 akcji	1 PLN	1 PLN

Na dzień 31 grudnia 2018 r. kapitał zakładowy Spółki składał się z 7 847 818 szt. akcji zwykłych i 350 000 szt. akcji uprzywilejowanych (31.12.2017 r.: 7 497 818 szt. akcji zwykłych i 700 000 szt. akcji uprzywilejowanych) o wartości nominalnej 1 złoty każda.

Struktura własności na dzień 31 grudnia 2018 r. jest przedstawiona w poniższej tabeli:

Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale %	Liczba głosów	Udział w głosach %
Unimot Express Sp. z o.o.	3 593 625	43,84%	3 593 625	42,04%
Zemadon Limited	1 616 661	19,72%	1 966 661	23,01%
Pozostali	2 987 532	36,44%	2 987 532	34,95%
Razem	8 197 818	100,00%	8 547 818	100,00%

Pozostałe kapitały

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Kapitał zapasowy	174 437	163 100

Kapitał zapasowy tworzy (w tys. zł):

1. Emisja akcji powyżej wartości nominalnej –aport zorganizowanej części przedsiębiorstwa w 2011 r. – 9 600
2. Emisja akcji powyżej wartości nominalnej w 2012 r. – 120
3. Przeniesienie zysku w 2013 r. – 447
4. Emisja akcji powyżej wartości nominalnej –aport zorganizowanej części przedsiębiorstwa w 2014 r. – 20 017
5. Przeniesienie zysku w 2014 r. – 814
6. Przeniesienie zysku w 2015 r. – 3 094
7. Przeniesienie zysku w 2016 r. – 9 101
8. W dniu 23 maja 2016 r. Unimot S.A. nabył udziały Spółki Tradea Sp. z o.o. W umowie sprzedaży udziałów Strony uzgodniły, że Druga Rata Ceny sprzedaży zostanie zapłacona poprzez zaoferowanie i przeniesienie nieodpłatnie warrantów subskrypcyjnych zamiennych na akcje Unimot S.A. o parametrach: każdy warrant subskrypcyjny będzie uprawniał do objęcia jednej akcji zwykłej na okaziciela o wartości nominalnej 1 zł oraz po cenie emisyjnej wynoszącej 19,50 zł za jedną akcję. W związku z powyższym Spółka Unimot S.A. dokonała warunkowego podwyższenia kapitału o 166 021 akcji po cenie nominalnej 1 zł za jedną akcję oraz cenie emisyjnej 19,50 zł za jedną akcję - 3 237
9. Emisja akcji powyżej wartości nominalnej – w lutym 2017 r. – 94 417
10. Realizacja warunkowego podwyższenia kapitału z 2016 r. - (166)
11. Przeniesienie zysku w 2017 r. – 22 419
12. Przeniesienie zysku w 2018 r. – 11 337

Kapitał zapasowy na 31.12.2018 – 174 437

Kapitał z tytułu rachunkowości zabezpieczeń

W 2017 roku wartość 3 721 tys. zł została przeksięgowana z kapitału z tytułu rachunkowości zabezpieczeń do pozycji koszt własny sprzedaży towarów i materiałów w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Dywidenda

W dniu 17 maja 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Unimot S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku za 2017 rok, w tym postanowiło przeznaczyć na wypłatę dywidendy kwotę 13 936 tys. zł. Wysokość dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 1,70 zł. Dzień dywidendy ustalono na 5 czerwca 2018 roku. Dywidenda została wypłacona w dniu 19 czerwca 2018 roku.

Zysk/(strata) przypadająca na jedną akcję

Podstawowy zysk/(strata) przypadająca na akcję

Kalkulacja podstawowej straty przypadającej na akcję na dzień 31 grudnia 2018 r. dokonana została w oparciu o stratę netto przypadającą na akcjonariuszy zwykłych Spółki w kwocie 2 199 tys. zł (31.12.2017 r.: zysk netto 22 348 tys. zł) oraz średnią ważoną liczbę akcji zwykłych na dzień 31.12.2018 r. w liczbie 8 198 tys. szt. (31.12.2017 r.: 7 731 tys. szt.).

Średnia ważona liczba akcji użyta do wyliczenia rozwodnionych wyników na akcję na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 8 198 tys. szt. (31.12.2017 r.: 7 731 tys. szt.).

4.21 ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW, POŻYCZEK, INNYCH INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH ORAZ KREDYTÓW W RACHUNKACH BIEŻĄCYCH

Nota prezentuje dane o zobowiązaniach Spółki z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych. Informacje odnośnie ryzyka kursowego i ryzyka stopy procentowej, na jakie narażona jest Spółka przedstawiono w nocie 4.29.

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
a) Długoterminowe do jednostek powiązanych		
Pożyczki zabezpieczone na majątku Spółki	-	-
Inne pożyczki	-	-
	-	-
b) Długoterminowe do pozostałych jednostek		
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 575	3 022
	2 575	3 022
Razem zobowiązania długoterminowe	2 575	3 022
a) Krótkoterminowe do jednostek powiązanych		
Inne pożyczki	-	-
	-	-
b) Krótkoterminowe do pozostałych jednostek		
Krótkoterminowa część zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	1 732	2 366
	1 732	2 366
Razem zobowiązania krótkoterminowe	1 732	2 366
Kredyt w rachunku bieżącym	214 346	140 506

Harmonogram spłaty zobowiązań leasingowych:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018			31.12.2017		
	Płatności z tytułu leasingu	Odsetki	Kapitał	Płatności z tytułu leasingu	Odsetki	Kapitał
Do roku	1 838	106	1 732	2 507	141	2 366
1 do 5 lat	2 667	92	2 575	3 144	122	3 022
Razem	4 505	198	4 307	5 651	263	5 388

Umowy leasingu nie przewidują konieczności uiszczania opłat warunkowych.

4.22 POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

Pochodne instrumenty finansowe – aktywa finansowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Długoterminowe		
Kontrakty futures	987	-
Razem	987	-

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Krótkoterminowe		
Kontrakty futures	33 047	14 842
Razem	33 047	14 842

Pochodne instrumenty finansowe – zobowiązania finansowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Długoterminowe		
Kontrakty futures	3 457	10 166
Razem	3 457	10 166

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Krótkoterminowe		
Kontrakty futures	8 365	19 047
Razem	8 365	19 047

Harmonogram zapadalności/okres rozliczenia pochodnych instrumentów finansowych - zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2018 r.

<i>w tysiącach złotych</i>	Suma	Poniżej roku	Od 1-3 lat	Pomiędzy 3-5 lat	Powyżej 5 lat
Kontrakty futures	11 822	8 365	3 457	-	-
Razem	11 822	8 365	3 457	-	-

Harmonogram zapadalności/okres rozliczenia pochodnych instrumentów finansowych - zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2017 r.

<i>w tysiącach złotych</i>	Suma	Poniżej roku	Od 1-3 lat	Pomiędzy 3-5 lat	Powyżej 5 lat
Kontrakty futures	29 213	19 047	10 166	-	-
Razem	29 213	19 047	10 166	-	-

4.23 ANALIZA UMÓW KREDYTÓW I POŻYCZEK

Analiza umów kredytowych i pożyczek na 31.12.2018 r.

Nazwa firmy finansującej	Część długoterminowa	Część krótkoterminowa	Rodzaj zobowiązania	Data udzielenia	Termin spłaty	Zabezpieczenia
BGŻ BNP Paribas S.A. (dawny Raiffeisen Bank Polska S.A.)	-	3 763	kredyt w rachunku bieżącym	2011-08-11	2019-01-14	hipoteka kaucyjna na nieruchomości wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, zastaw rejestrowy na środkach trwałych, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego oraz innych rachunków, cesja wierzytelności
Bank Millenium S.A.	-	21 013	kredyt w rachunku bieżącym	2012-09-20	2019-04-21	hipoteka łączna na nieruchomościach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, poręczenie udzielone przez Unimot Express Sp. z o.o., cesja wierzytelności
mBank S.A.	-	96 447	kredyt odnawialny	2012-10-01	2019-05-21	hipoteka łączna na nieruchomości, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, cesja wierzytelności, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, zastaw rejestrowy na oleju napędowym
ING Bank Śląski	-	93 123	kredyt obrotowy	2016-03-03	2019-05-31	zastaw rejestrowy na zapasach, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego oraz innych rachunków, cesja wierzytelności, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
BGŻ BNP Paribas S.A.	-	-	kredyt odnawialny	2016-09-26	2026-09-26	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, zastaw lub zastaw rejestrowy na finansowanym lub refinansowanym produkcie, cesja odszkodowania z polisy ubezpieczeniowej, potwierdzona cesja wierzytelności, cicha cesja wierzytelności, zastaw rejestrowy na rachunku bankowym, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do dysponowania środkami finansowymi na wszystkich rachunkach bankowych w banku
Razem	-	214 346				

Analiza umów leasingowych na 31.12.2018 r.

Nazwa firmy finansującej	Część długoterminowa	Część krótkoterminowa	Rodzaj zobowiązania	Data udzielenia	Termin spłaty	Zabezpieczenia
Millenium Leasing Sp. z o.o.	2 447	1 429	leasing	2015-11-09	2022-05-22	Deklaracja wekslowa
Volkswagen Leasing Sp. z o.o.	128	119	Leasing	2013-08-01	2021-01-01	Deklaracja wekslowa
mLeasing Sp. z o.o.	-	184	Leasing	2012-06-28	2019-07-20	Deklaracja wekslowa
Razem	2 575	1 732				

Marża od zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych zależy od zmiennej stopy procentowej, do której się odnosi. Analiza przedziałowa marży jest zaprezentowana poniżej:

- WIBOR 1M – marża na poziomie 0,9%,
- LIBOR 1M – marża w przedziale 1,1% - 2%,
- EURIBOR 1M – marża w przedziale 1,1% - 1,45%.

W okresie objętym niniejszym rocznym sprawozdaniem finansowym, ani po dniu sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki niewywiązania się ze spłaty kapitału bądź odsetek.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wystąpiły następujące naruszenia kowenantów w umowach kredytowych posiadanych przez Jednostkę Dominującą, prezentowanych w zobowiązaniach krótkoterminowych:

1. BGŻ BNP Paribas S.A. (dawny Raiffeisen Bank Polska S.A.) kowenanty weryfikowane w okresach kwartalnych na podstawie jednostkowych danych Unimot S.A.:

- Zysk ze sprzedaży (skorygowany o wynik na transakcjach zabezpieczających ceny towaru oraz wynik na różnicach kursowych) / przychód netto ze sprzedaży > 1 % – wartość wskaźnika 0,3%,
- Wskaźnik Interest Coverage Ratio (EBIT + amortyzacja) / odsetki > 3 – wartość wskaźnika 1,67.

Konsekwencją naruszenia kowenantów jest możliwość obniżenia kwoty dostępnych limitów przez bank, jak również prawo do wezwania do ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia lub podwyższenia marży banku.

2. mBank S.A. kowenanty weryfikowane w okresach kwartalnych na podstawie jednostkowych danych Unimot S.A.:

- Wskaźnik rentowności netto = zysk netto / przychody ogółem > 0,2 % – wartość wskaźnika (-0,1%),
- Wskaźnik (EBIT [zysk netto + odsetki + podatek dochodowy] + amortyzacja) / odsetki > 3 – wartość wskaźnika 1,3.

Konsekwencją naruszenia kowenantów jest możliwość podwyższenia marży banku dla kredytu o 0,325 % rocznie.

3. Bank Millenium S.A. kowenant weryfikowany w okresach kwartalnych na podstawie jednostkowych danych Unimot S.A.

- Wskaźnik (EBIT [zysk netto + odsetki + podatek dochodowy] + amortyzacja za 4 ostatnie kwartały) / odsetki > 2,25 - wartość wskaźnika 1,3.

Konsekwencją naruszenia kowenantu jest możliwość podwyższenia marży banku w umowie kredytowej o 0,5 % rocznie i możliwość wypowiedzenia umowy przez bank jeżeli naruszenie nie zostanie usunięte w okresie kolejnych 6 miesięcy.

4. ING Bank Śląski S.A. kowenanty weryfikowane w okresach rocznych na podstawie skonsolidowanych danych Grupy Unimot:

- Wskaźnik zobowiązania % / (EBIT [zysk netto + odsetki + podatek dochodowy] + amortyzacja) < 6 – wartość wskaźnika 16,6.

W przypadku naruszenia kowenantu bank może wstrzymać uruchomienie poszczególnych produktów w ramach umowy, odmówić realizacji złożonych dyspozycji, zażądać natychmiastowej spłaty kredytu, obniżyć kwoty dostępnego limitu, wypowiedzieć umowę, zażądać przedstawienia programu naprawczego, zażądać ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia, obciążyć rachunek Emitenta kwotą do 1 % kwoty wykorzystanego limitu w ramach umowy.

Nie wystąpiły inne naruszenia warunków umów kredytowych. Na dzień publikacji niniejszego raportu banki nie uruchomiły wobec Emitenta procedur związanych z naruszeniem kowenantów.

4.24 ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ WYNIKAJĄCYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ

<i>w tysiącach złotych</i>	Stan na 01.01.2018	Zaciągnięcia/ spłaty	Odsetki zapłacone	Zrealizowane różnice kursowe	Niezrealizo- wane różnice kursowe	Nowe umowy leasingu finansowego	Stan na 31.12.2018
Kredyty w rachunku bieżącym	140 506	102 565	(7 352)	(14 055)	(7 318)	-	214 346
Pożyczki krótkoterminowe od jednostek pozostałych	-	970	(905)	(65)	-	-	-
Leasing finansowy	5 388	(2 879)	(178)	-	-	1 976	4 307
Razem	145 894	100 656	(8 435)	(14 120)	(7 318)	1 976	218 653

<i>w tysiącach złotych</i>	Stan na 01.01.2017	Zaciągnięcia/spłaty	Odsetki zapłacone	Zrealizowane różnice kursowe	Niezrealizo- wane różnice kursowe	Nowe umowy leasingu finansowego	Stan na 31.12.2017
Kredyty w rachunku bieżącym	204 092	(22 200)	(4 544)	(22 265)	(14 577)	-	140 506
Pożyczki krótkoterminowe od jednostek powiązanych	3 200	(3 178)	(22)	-	-	-	-
Pożyczki krótkoterminowe od jednostek pozostałych	23 756	(22 177)	(360)	(1 219)	-	-	-
Leasing finansowy	6 985	(2 505)	(235)	-	-	1 143	5 388
Razem	238 033	(50 060)	(5 161)	(23 484)	(14 577)	1 143	145 894

4.25 ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Długoterminowe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych oraz pozostałych	167	184
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych oraz pozostałych	485	535
Razem	652	719

Świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych zostały wyliczone przez niezależnego aktuarium na podstawie poniższych założeń:

<i>w %</i>	31.12.2018	31.12.2017
Stopa dyskonta	2,9%	3,3%
Przyszły wzrost płac	2,0%	2,0%
Inflacja	2,0%	2,0%

Zmiany stanu zobowiązań z tytułu określonych świadczeń w ciągu roku:

<i>w tysiącach złotych</i>	Odprawy emerytalne	Odprawy rentowe	Ekwiwalent za niewykorzystany urlop, odpis na ZFŚS, odprawy pośmiertne	Razem
Na dzień 1 stycznia 2017	32	4	476	512
Koszty bieżącego zatrudnienia	13	1	183	197
Koszty odsetek	1	-	3	4
Zyski/(straty) aktuarialne z tytułu zmiany założeń	7	-	2	9
Świadczenia wypłacone	(3)	-	-	(3)
Inne zyski/(straty) aktuarialne	-	-	-	-
Reklasyfikacje	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2017	50	5	664	719
Na dzień 1 stycznia 2018	50	5	664	719
Koszty bieżącego zatrudnienia	12	2	21	35
Koszty odsetek	2	-	4	6
Zyski/(straty) aktuarialne z tytułu zmiany założeń	(3)	(1)	(54)	(58)
Świadczenia wypłacone	(2)	-	(48)	(50)
Inne zyski/(straty) aktuarialne	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2018	59	6	587	652

Wrażliwość zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na zmiany podstawowych założeń

<i>na dzień 31.12.2018 r.</i>	Zmiana w założeniach		Wpływ na świadczenia	
	Spadek	Wzrost	Wzrost /(spadek)	Wzrost /(spadek)
Stopa dyskonta	0,50%	0,50%	2,45%	(2,18%)
Przyszły wzrost płac	0,50%	0,50%	(2,13%)	2,36%
Inflacja	0,50%	0,50%	0,84%	(0,98%)

Koszty dotyczące zmiany rezerw ujęte są w wyniku finansowym jako koszty ogólnego zarządu oraz pozostałe koszty.

4.26 REZERWY KRÓTKOTERMINOWE

Spółka jest zobowiązana do utworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych zgodnie z przepisami wymienionymi w ustawie z dnia 16 lutego 2007 roku o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1899 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ust. 3 powołanej wyżej ustawy producenci i handlowcy tworzą i utrzymują zapasy obowiązkowe ropy naftowej lub paliw w określonych w tej ustawie wielkościach stanowiących iloczyn liczby dni wskazanej w ustawie i średniej dziennej produkcji paliw lub przywozu ropy naftowej lub paliw zrealizowanych przez handlowca w poprzednim roku kalendarzowym. Spółka ponosi każdego roku koszty utrzymywania wspomnianych zapasów.

W bieżącym roku Spółka zaprzestała tworzenia rezerw na pokrycie kosztów utrzymywania zapasów obowiązkowych w związku z faktem, że na dany dzień bilansowy nie ciąży na niej obecny obowiązek ponoszenia kosztów. Obowiązek ten ma charakter przyszły i dotyczy kosztów poniesionych w związku usługami magazynowania (które będą świadczone w przyszłości).

Podejście takie jest zgodne z przepisami MSR 37 „Rezerwy”, który definiuje zobowiązanie jednostki jako obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek, którego wypełnienie – jak się oczekuje – spowoduje wypływ z jednostki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne (MSR 37.10). Zostało to również podkreślone w paragrafie MSR 37.19, gdzie mowa o tym, że tylko obowiązki wynikające ze zdarzeń przeszłych, istniejące niezależnie od przyszłych działań jednostki (czyli przyszłego prowadzenia przez nią działalności), są ujmowane w postaci rezerwy.

Wymóg prawny utrzymania zapasów w przyszłości nie rodzi obecnego obowiązku poniesienia kosztów (poprzez działania biznesowe w przyszłości Spółka może ich uniknąć) Koszt utrzymywania zapasów powstaje zatem dopiero w momencie jego poniesienia przez Spółkę.

Z tytułu powyższej zmiany Spółka nie ujęła w bieżącym okresie wspomnianej rezerwy.

Ujęcie w sprawozdaniu zgodnie z MSR 8

Decyzja o zaprzestaniu tworzenia rezerw ujmowana jest w sprawozdaniu jako błąd lat ubiegłych. Korekta zidentyfikowanego błędu wiąże się z koniecznością przekształcenia danych porównawczych w rocznym sprawozdaniu finansowym i wpływa retrospektywnie na roczne sprawozdanie z całkowitych dochodów oraz roczne sprawozdanie z sytuacji finansowej.

Przekształcenie danych porównywalnych zaprezentowano w nocie nr 3.5.

4.27 ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UMÓW Z KLIENTAMI

Zobowiązania z tytułu umów z klientami krótkoterminowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
a) do jednostek powiązanych		
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	-	-
	-	-
b) do pozostałych jednostek		
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	13 320	-
	13 320	-
Razem	13 320	-

4.28 ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
a) Krótkoterminowe do jednostek powiązanych		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	265	398
Zobowiązania z tytułu zakupu udziałów oraz podniesienia udziałów w spółkach powiązanych	746	-
	1 011	398

b) Krótkoterminowe do pozostałych jednostek		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	43 675	84 917
Zobowiązania z tytułu podatków, ubezpieczeń, z wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	61 300	75 018
Zaliczki na zakup dóbr i usług	-	25 647
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	600	653
Rozliczenia międzyokresowe bierne	818	283
Pozostałe zobowiązania	73	337
	106 466	186 855
Razem	107 477	187 253

4.29 INSTRUMENTY FINANSOWE

Klasyfikacja instrumentów finansowych

<i>w tysiącach złotych</i>	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty zabezpieczające	Środki pieniężne	Razem
Aktywa według sprawozdania z sytuacji finansowej na 31.12.2018					
a) Aktywa trwałe					
Pozostałe aktywa finansowe	131	-	-	-	131
Pochodne instrumenty finansowe	-	987	-	-	987
Pozostałe należności długoterminowe	3 753	-	-	-	3 753
Aktywa z tytułu umów z klientami	4 014	-	-	-	4 014
b) Aktywa obrotowe					
Należności (poza zaliczkami i należnościami z tyt. podatków)	187 465	-	-	-	187 465
Aktywa z tytułu umów z klientami	892	-	-	-	892
Pozostałe aktywa finansowe	5 310	-	-	-	5 310
Pochodne instrumenty finansowe	-	33 047	-	-	33 047
Pozostałe aktywa obrotowe	5 493	-	-	-	5 493
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (z wyłączeniem środków pieniężnych w kasie)	-	-	-	38 937	38 937
Razem	207 058	34 034	-	38 937	280 029

<i>w tysiącach złotych</i>	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty zabezpieczające	Środki pieniężne	Razem
Aktywa według sprawozdania z sytuacji finansowej na 31.12.2017					
a) Aktywa trwałe					
Pozostałe aktywa finansowe	333	-	-	-	333
Pozostałe należności długoterminowe	7 078	-	-	-	7 078
b) Aktywa obrotowe					
Należności (poza zaliczkami i należnościami z tyt. podatków)	194 234	-	-	-	194 234
Pozostałe aktywa finansowe	2 845	-	-	-	2 845
Pochodne instrumenty finansowe	-	14 842	-	-	14 842
Pozostałe aktywa obrotowe	3 762	-	-	-	3 762
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (z wyłączeniem środków pieniężnych w kasie)	-	-	-	30 660	30 660
Razem	208 252	14 842	-	30 660	253 754

w tysiącach złotych

Zobowiązania według sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2018

a) Zobowiązania długoterminowe

Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Pochodne instrumenty finansowe

b) Zobowiązania krótkoterminowe

Kredyt w rachunku bieżącym

Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Pochodne instrumenty finansowe

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań publicznoprawnych)

Razem

Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
-	-	-
2 575	-	2 575
-	3 457	3 457
214 346	-	214 346
-	-	-
1 732	-	1 732
-	8 365	8 365
46 177	-	46 177
264 830	11 822	276 652

w tysiącach złotych

Zobowiązania według sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31.12.2017

a) Zobowiązania długoterminowe

Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Pochodne instrumenty finansowe

b) Zobowiązania krótkoterminowe

Kredyt w rachunku bieżącym

Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych (poza zobowiązaniami z tytułu leasingu finansowego)

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Pochodne instrumenty finansowe

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań publicznoprawnych)

Razem

Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
-	-	-
3 022	-	3 022
-	10 166	10 166
140 506	-	140 506
-	-	-
2 366	-	2 366
-	19 047	19 047
112 235	-	112 235
258 129	29 213	287 342

Pożyczki i należności własne zawierają pożyczki udzielone, należności handlowe oraz pozostałe (bez należności z tytułu podatków i zaliczek) oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu zawierają kredyty w rachunku bieżącym, zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych oraz zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (bez zobowiązań z tytułu podatków).

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej

Wartość godziwa

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe lokaty bankowe, krótkoterminowe kredyty bankowe i kredyty w rachunku bieżącym: wartość księgowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów,
- Należności handlowe oraz pozostałe należności, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, a także rozliczenia międzyokresowe kosztów: wartość księgowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter,
- Długoterminowe zobowiązania z tyt. kredytów, pożyczek i instrumentów dłużnych, za wyjątkiem instrumentów o stałej stopie oprocentowania: wartość księgowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na zmienny charakter ich oprocentowania,
- Zobowiązania wobec jednostek powiązanych z tytułu instrumentów o stałej stopie oprocentowania: wartość księgowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na fakt, iż stopa oprocentowania jest zbliżona do stóp rynkowych instrumentów o podobnym ryzyku,
- Instrumenty pochodne: wartość godziwa jest oparta o cenę rynkową wynikającą z notowań giełdowych, jeśli taka jest dostępna. Jeśli cena rynkowa wynikająca z bieżących notowań nie jest dostępna dla danego instrumentu, wówczas wartość godziwa jest ustalana poprzez dyskontowanie różnicy pomiędzy kontraktową ceną instrumentu oraz ceną bieżącą instrumentu biorąc pod uwagę termin zapadalności kontraktu. Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku instrumenty pochodne stosowane przez Spółkę (terminowe transakcje wymiany walutowej FX Forward oraz terminowe transakcje commodities Futures) wycenione są według wartości godziwej z Poziomu 1, tj. w oparciu o dane pochodzące z aktywnego rynku.

Ryzyko finansowe

Ryzyka finansowe, na które Spółka jest narażona w ramach prowadzonej działalności to:

- ryzyka rynkowe (obejmujące ryzyko cenowe, ryzyko zmian kursów walut, ryzyko zmian stóp procentowych),
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko utraty płynności.

Zrozumienie zagrożeń mających swoje źródło w ekspozycji Spółki na ryzyka, odpowiednia struktura organizacyjna i procedury pozwalają na lepszą realizację zadań. Spółka na bieżąco identyfikuje i dokonuje pomiarów ryzyka finansowego, a także podejmuje działania mające na celu minimalizację ich wpływu na sytuację finansową.

Ryzyko rynkowe

Poprzez ryzyko rynkowe, na które narażona jest Spółka, rozumie się możliwość negatywnego wpływu na wyniki Spółki, wynikające ze zmian kursów walutowych, cen rynkowych paliw i stóp procentowych.

Spółka aktywnie zarządza ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Głównymi celami procesu zarządzania ryzykiem rynkowym są: ograniczenie zmienności wyniku finansowego, zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji założeń budżetowych, zmniejszenie prawdopodobieństwa utraty płynności finansowej.

Wszystkie cele zarządzania ryzykiem rynkowym należy rozpatrywać łącznie, a ich realizacja jest zależna przede wszystkim od sytuacji wewnętrznej w Spółce oraz warunków rynkowych.

Główną techniką zarządzania ryzykiem rynkowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne (kontrakty forward, futures). Stosuje się także hedging naturalny. Spółka stosuje zintegrowane podejście do zarządzania ryzykiem rynkowym, na które jest narażona. Przykład stanowią transakcje zabezpieczające na rynku towarowym i walutowym, które są ściśle związane z kontraktami zawieranymi na rynku i realizowane są przez istniejący w Spółce dział zabezpieczeń. Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Ryzyko zmiany kursów walut

W odniesieniu do ryzyka zmian kursów walutowych identyfikowane są następujące rodzaje ekspozycji:

- ekspozycja transakcyjna dotycząca zmienności wartości przepływów pieniężnych w walucie funkcjonalnej. Źródłem ekspozycji transakcyjnej na ryzyko walutowe są kontrakty skutkujące przepływami pieniężnymi, których wartość w walucie funkcjonalnej jest uzależniona od przyszłych poziomów kursów walut obcych względem waluty funkcjonalnej. Kluczowym źródłem ekspozycji transakcyjnej na ryzyko walutowe są wpływy z tytułu sprzedaży towarów,
- ekspozycja bilansowa dotycząca zmienności wartości wybranych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej w walucie funkcjonalnej. Źródłem ekspozycji bilansowej na ryzyko walutowe są pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej w walutach obcych, które na gruncie obowiązujących zasad rachunkowości, podlegają przeliczeniu na bazie bieżącego kursu waluty obcej względem waluty funkcjonalnej w związku z rozliczeniem lub okresową wyceną. Ekspozycja bilansowa dotyczy w szczególności: należności i zobowiązań denominowanych w walutach obcych, zobowiązań finansowych z tytułu zadłużenia w walutach obcych, środków pieniężnych w walutach obcych.

W Spółce obowiązuje procedura zabezpieczania kursów dla kalkulowanych cen i marż towarów zakupionych i sprzedawanych w różnych walutach. Spółka stosuje kontrakty forward i swap dla wszystkich pozycji aktywów i pasywów w pełnej wysokości podlegającej ryzyku zmiany kursów walut. Są to najprostsze, ale również najskuteczniejsze narzędzia pozwalające minimalizować ryzyko wahań kursów walutowych od momentu zakupu towarów do momentu ich sprzedaży dla transakcji realizowanych w różnych walutach.

Ekspozycja Spółki na ryzyko walutowe

Dane dotyczące sald aktywów i pasywów w walutach obcych wobec jednostek pozostałych:

Na dzień 31.12.2018 r.:

<i>w tysiącach złotych</i>	w EUR	w USD	Pozostałe waluty	Razem
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3 673	9 532	-	13 205
Środki pieniężne	1 140	2 866	2	4 008
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych	-	(186 188)	-	(186 188)
Pochodne instrumenty finansowe – aktywa i zobowiązania finansowe	-	22 212	-	22 212
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(3 298)	(9 030)	-	(12 328)
Ekspozycja na ryzyko kursowe dotyczące sald w walutach obcych	1 515	(160 608)	2	(159 091)

Na dzień 31.12.2017 r.:

<i>w tysiącach złotych</i>	w EUR	w USD	Pozostałe waluty	Razem
Należności handlowe oraz pozostałe należności	9 527	8 437	-	17 964
Środki pieniężne	9 589	4 337	2	13 928
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych	(1 030)	(118 060)	-	(119 090)
Pochodne instrumenty finansowe – aktywa i zobowiązania finansowe	-	(14 371)	-	(14 371)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(10 432)	(34 507)	-	(44 939)
Ekspozycja na ryzyko kursowe dotyczące sald w walutach obcych	7 654	(154 164)	2	(146 508)

Wzrost ekspozycji Spółki na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2018 roku wynika głównie ze zwiększonych sald zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i innych instrumentów dłużnych.

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych denominowanych w walutach obcych na zmianę kursów wymiany walut

Wpływ na wynik finansowy zmian kursów walut obcych na 31 grudnia 2018 roku o 15% przedstawiono poniżej. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie pozostałe zmienne, a w szczególności stopy procentowe, pozostają na niezmiennym poziomie. Analiza za 2017 rok została przeprowadzona w ten sam sposób.

Wpływ różnic kursowych na wynik finansowy Spółki w związku ze zmianą kursu walut obcych:

w tysiącach złotych	Zmiana kursów walut obcych - wpływ na wynik finansowy roku	
	wzrost kursów walut obcych o 15 %	spadek kursów walut obcych o 15 %
31.12.2018	(23 864)	23 864
31.12.2017	(21 976)	21 976

Ryzyko cenowe

Spółka nie posiada kapitałowych papierów wartościowych sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży lub wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, które są narażone na ryzyko cenowe.

Spółka narażona jest na ryzyko zmian cen sprzedawanych paliw, głównie oleju napędowego, co w konsekwencji może wpłynąć na uzyskiwane przez Spółkę wyniki. Zmiana cen na rynkach światowych ma również wpływ na rynek krajowy, w związku z czym przy sprzedaży towarów może wygenerować się strata.

Ryzyko zmian cen towarów Spółka zabezpiecza odpowiednimi transakcjami hedgingowymi, zabezpieczającymi cenę produktu. Spółka wykorzystuje w tym celu dostępne na rynku instrumenty, tj. kontrakty terminowe futures.

Stosowana w Spółce procedura zabezpieczania ceny oleju napędowego zakłada zawieranie transakcji o nominale odpowiadającym 100 % ilości oleju napędowego podatnego na ryzyko zmiany ceny. Strategie zawierania transakcji zabezpieczających odpowiadają formułom cenowym w kontraktach zakupowych. W przypadku upływu terminu obowiązywania transakcji zabezpieczających przed momentem sprzedaży towaru, stosuje się ich rolowanie lub zawiera się swapy towarowe. Analogiczne podejście stosuje się także do zabezpieczania zapasu obowiązkowego oleju napędowego, który nie jest przedmiotem bieżącego obrotu.

Ekspozycja Spółki na ryzyko cenowe

Dane dotyczące sald otwartych transakcji pochodnych

Na dzień 31.12.2018 r.:

w tysiącach złotych		Ilość w tonach	Wartość godziwa
Aktywa niefinansowe na dzień 31.12.2018			
Zapasy wyceniane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży		96 105	190 280
Razem		96 105	190 280
Zobowiązania finansowe na dzień 31.12.2018			
	Okres na jaki zawarte są instrumenty		
Futures	styczeń 2019-czerwiec 2021	(21 500)	(46 563)
Swap towarowy	styczeń 2018-czerwiec 2019	(62 500)	(117 299)
Razem		(84 000)	(163 862)
Ekspozycja na ryzyko cenowe dotyczące sald transakcji pochodnych		12 105	26 418

Na dzień 31.12.2017 r.:

<i>w tysiącach złotych</i>	Ilość w tonach	Wartość godziwa
Aktywa niefinansowe na dzień 31.12.2017		
Zapasy wyceniane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży	115 990	232 918
Razem	115 990	232 918
Zobowiązania finansowe na dzień 31.12.2017		
	Okres na jaki zawarte są instrumenty	
Futures	styczeń 2018-lipiec 2020	(24 100) (42 076)
Swap towarowy	styczeń 2018-lipiec 2018	(82 000) (168 593)
Razem	(106 100)	(210 669)
Ekspozycja na ryzyko cenowe dotyczące sald transakcji pochodnych	9 890	22 249

Analiza wrażliwości instrumentów pochodnych na zmianę cen paliw

Poziom ekspozycji na ryzyko cenowe wynika w większości z poziomu zapasów LPG, których wartość nie jest zabezpieczana transakcjami pochodnymi.

Oslabienie/umocnienie notowań produktu bazowego (wpływające na wzrost/spadek wartości godziwej zapasów oraz wzrost/spadek wartości godziwej instrumentów pochodnych) o 15% na 31 grudnia 2018 r. spowodowałoby (spadek)/wzrost wyniku finansowego o wartości zaprezentowane poniżej. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie pozostałe zmienne pozostają na niezmiennym poziomie. Analiza za 2017 rok została przeprowadzona w ten sam sposób.

Wpływ różnic cenowych na wynik finansowy Spółki:

<i>w tysiącach złotych</i>	Zmiana cen - wpływ na wynik finansowy roku: zysk/(strata)	
	wzrost cen o 15 %	spadek cen o 15 %
31.12.2018	(3 963)	3 963
31.12.2017	3 337	(3 337)

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej to możliwość niekorzystnego wpływu zmian stóp procentowych na wyniki Spółki. W 2018 roku Spółka narażona była na ten rodzaj ryzyka w związku z udzielaniem pożyczek oraz korzystaniem z zewnętrznych źródeł finansowania.

Współpracując z wieloma instytucjami finansowymi Spółka na bieżąco monitoruje poziom stóp procentowych każdorazowo negocjując poziom marży banku lub innej instytucji finansowej dla zawieranych produktów podlegających oprocentowaniu. Analogicznie Spółka postępuje z oprocentowaniem udzielonych pożyczek przez Spółkę.

Ekspozycja Spółki na ryzyko zmiany stóp procentowych

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Instrumenty o stałej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	5 213	3 025
Zobowiązania finansowe	-	-
Razem	5 213	3 025
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	-	-
Zobowiązania finansowe	(218 653)	(145 894)
Razem	(218 653)	(145 894)

Ryzyko zmiany stóp procentowych na wartości godziwe i przepływy pieniężne

Spółka nie posiada istotnych oprocentowanych aktywów finansowych, dlatego też przychody Spółki oraz przepływy pieniężne są w dużej mierze niezależne od zmian rynkowych stóp procentowych. Spółka jest bardziej narażona na ryzyko stóp procentowych od strony pożyczek i kredytów. Pożyczki udzielone o zmiennej stopie procentowej wystawiają Spółkę na ryzyko stóp procentowych od strony przepływów pieniężnych.

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zmianę rynkowych stóp procentowych

(Spadek)/wzrost stopy procentowej o 150 bp na dzień sprawozdawczy zwiększyły/(zmniejszyły) wynik finansowy o wartość zaprezentowaną w poniższej tabeli. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie pozostałe zmienne, a w szczególności kursy wymiany walut, pozostają niezmiennie. Analiza dla 2017 roku została przeprowadzona w ten sam sposób.

Wpływ zmiany stóp procentowych na wynik finansowy Spółki:

w tysiącach złotych	Zmiana stóp procentowych - wpływ na wynik finansowy roku: zysk/(strata)	
	wzrost stóp procentowych o 1,5 %	spadek stóp procentowych o 1,5 %
31.12.2018	(3 280)	3 280
31.12.2017	(2 188)	2 188

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to możliwość poniesienia przez Spółkę straty finansowej na skutek niewywiązania się z zobowiązań przez dłużników Spółki.

Ryzyko kredytowe związane jest głównie z następującymi obszarami:

- z wiarygodnością kredytową klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży towarów,
- z wiarygodnością kredytową instytucji finansowych (banków/brokerów), z którymi zawiera się lub które pośredniczą w zawieraniu transakcji zabezpieczających, a także tych w których lokowane są wolne środki pieniężne,
- z kondycją finansową pożyczkobiorców.

Ryzyko kredytowe dotyczy w szczególności następujących pozycji bilansowych:

- należności handlowych,
- instrumenty pochodne,
- środki pieniężne i lokaty bankowe,
- udzielone pożyczki,
- udzielone gwarancje i poręczenia.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

w tysiącach złotych	31.12.2018	31.12.2017
Pożyczki	5 441	3 178
Należności	191 218	201 312
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	34 034	14 842
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (z wyłączeniem środków pieniężnych w kasie)	38 937	30 660
Razem	269 630	249 992

Na dzień sprawozdawczy nie występowała znacząca koncentracja ryzyka kredytowego. Wartość księgową każdego aktywa finansowego przedstawia maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe.

Udzielone pożyczki - szacowanie utraty wartości aktywów

Spółka udzieliła kilku pożyczek edukacyjnych dla osób będących na studiach wyższych. Wysokość szacowanej utraty wartości tych pożyczek jest pomijalna z punktu widzenia wyników osiągniętych przez Spółkę na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Należności handlowe - szacowanie utraty wartości aktywów

Spółka od wielu lat współpracuje z dużą liczbą klientów, co wpływa na geograficzną dywersyfikację należności handlowych. Spółka ogranicza ekspozycję na ryzyko kredytowe związane z należnościami handlowymi poprzez ocenę i monitoring kondycji finansowej kontrahentów oraz stosowanie systemu przyznawania limitów kredytowych zgodnie z przyjętą w Spółce procedurą. Stosowane są różnorodne rodzaje zabezpieczeń limitów kredytowych (najczęściej są to: weksel in blanco z deklaracją wekslową, notarialne akty poddania się egzekucji, hipoteki, cesje należności). Zarządzanie ryzykiem kredytowym odbywa się poprzez bieżący monitoring stanu należności (badanie ekspozycji kredytowej w stosunku do przyznanych limitów, analiza przeterminowań) oraz wewnętrzny system raportowania realizacji procedury. Sprzedaż do klientów bez przyznanego limitu dokonywana jest na przedpłaty.

Spółka ubezpiecza całość należności, w 2018 r. ubezpieczenia należności realizowane były w Atradius Credito Caucion S.A., Towarzystwie Ubezpieczeń Euler Hermes S.A. oraz w Credendo S.A.

Wg stanu na 31 grudnia 2018 roku Spółka posiadała następujące formy zabezpieczeń dla należności handlowych:

- 82,2 % należności ubezpieczonych w firmach ubezpieczeniowych (92,9 % na 31 grudnia 2017 r.),
- 0,3 % należności nie ubezpieczonych z zabezpieczeniem ustanowionym przez kontrahenta (0,0 % na 31 grudnia 2017 r.)
- 17,5 % należności bez ubezpieczenia (7,1 % na 31 grudnia 2017 r.).

Struktura wiekowa należności handlowych od jednostek powiązanych

Wartość brutto

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Nieprzeterminowane	2 581	3 523
Przeterminowane, w tym	2 955	701
1-30 dni	790	590
31-60 dni	48	73
60-180 dni	1 046	18
181-365 dni	957	20
Powyżej 365 dni	114	-
Razem	5 536	4 224

Utrata wartości

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Nieprzeterminowane	(2)	-
Przeterminowane, w tym	(168)	(20)
1-30 dni	(2)	-
31-60 dni	(1)	-
60-180 dni	(25)	-
181-365 dni	(60)	(20)
Powyżej 365 dni	(80)	-
Razem	(170)	(20)

Wartość netto

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Nieprzeterminowane	2 579	3 523
Przeterminowane, w tym	2 787	681
1-30 dni	788	590
31-60 dni	47	73
60-180 dni	1 021	18
181-365 dni	897	-
Powyżej 365 dni	34	-
Razem	5 366	4 204

Zwiększenia i zmniejszenia odpisów aktualizujących należności handlowe od jednostek powiązanych:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Bilans otwarcia na 1 stycznia	(20)	-
Utworzenie	(150)	(20)
Wykorzystanie	-	-
Rozwiązanie	-	-
Bilans zamknięcia na 31 grudnia	(170)	(20)

Struktura wiekowa należności handlowych od jednostek pozostałych
Wartość brutto

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Nieprzeterminowane	131 019	123 157
Przeterminowane, w tym	30 176	56 618
1-30 dni	21 806	49 122
31-60 dni	1 681	1 913
60-180 dni	2 455	2 167
181-365 dni	750	2 142
Powyżej 365 dni	3 484	1 274
Razem	161 195	179 775

Utrata wartości

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Nieprzeterminowane	(138)	(29)
Przeterminowane, w tym	(1 482)	(919)
1-30 dni	(102)	(86)
31-60 dni	(36)	(74)
60-180 dni	(85)	(111)
181-365 dni	(336)	(256)
Powyżej 365 dni	(923)	(392)
Razem	(1 620)	(948)

Wartość netto

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Nieprzeterminowane	130 881	123 128
Przeterminowane, w tym	28 694	55 699
1-30 dni	21 704	49 036
31-60 dni	1 645	1 839
60-180 dni	2 370	2 056
181-365 dni	414	1 886
Powyżej 365 dni	2 561	882
Razem	159 575	178 827

Zwiększenia i zmniejszenia odpisów aktualizujących należności handlowe od jednostek pozostałych:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Bilans otwarcia na 1 stycznia	(948)	(480)
Utworzenie	(2 577)	(1 643)
Wykorzystanie	305	79
Rozwiązanie	1 600	1 096
Bilans zamknięcia na 31 grudnia	(1 620)	(948)

Spółka stosuje nadrzędną zasadę, według której dla należności handlowych zastosowanie ma uproszczone podejście, w ramach którego odpisy dla tych ekspozycji są zawsze szacowane w wysokości dożywotnich oczekiwanych strat kredytowych (*lifetime ECL*).

W ramach rozwiązań przyjęto założenie, że należności handlowe obejmują dwie główne grupy:

1. Należności z rozpoznaną utratą wartości - objęte pełnym odpisem aktualizującym zgodnie z obowiązującymi rozwiązaniami MSR 39 (należności przeterminowane powyżej 180 dni oraz należności z tytułu wystawionych not odsetkowych).
2. Należności bez rozpoznanej utraty wartości - pozostałe należności handlowe, dla których wyznaczenie odpisów polega na oszacowaniu oczekiwanej straty kredytowej.

Dla należności ubezpieczonych przyjmuje się dodatkowo, że w przypadku wystąpienia częściowych spłat własnych dłużnika, Spółka i ubezpieczyciel dzielą się spłatą proporcjonalnie do udziału w ryzyku kredytowym.

Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Spółka zastosowała historyczne współczynniki spłacalności w ramach kohort. Kohorty utworzone zostały dla każdego homogenicznego typu należności handlowych i istotnych grup opóźnień, w okresach, za które dostępne są dane. Aby zachować zgodność z wymaganiami MSSF 9 dotyczącego uwzględnienia bieżących warunków makroekonomicznych, okres danych na podstawie których są wyznaczane współczynniki wynosi 2 lata.

Poniższe zestawienia tabelaryczne prezentują należności handlowe Spółki oraz wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe zgodnie z nowym standardem MSSF9.

Nota informująca o jakości aktywów finansowych (należności handlowych) i zrealizowanych odpisach:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018		Razem
	Należności handlowe bez rozpoznanej utraty wartości	Należności handlowe z rozpoznaną utratą wartości	
Należności handlowe:			
Przed terminem zapadalności	133 520	80	133 600
Opóźnione między 1 - 14 dni	18 274	38	18 312
Opóźnione między 15 - 30 dni	4 232	52	4 284
Opóźnione między 31 -60 dni	1 700	29	1 729
Opóźnione między 61 - 180 dni	3 424	77	3 501
Opóźnione powyżej 180 dni	1 052	4 253	5 305
Razem należności handlowe brutto na 31.12.2018	162 202	4 529	166 731
Odpis z tytułu ryzyka kredytowego	*(235)	** (1 555)	(1 790)

* kwota odpisów (szacowana utrata wartości wyliczona zgodnie z MSSF 9) od należności bez rozpoznanej utraty wartości

** kwota odpisów od należności z rozpoznaną utratą wartości

Nota dla należności handlowych brutto - poziom ubezpieczenia należności:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2018
Poziom zabezpieczenia:	
Nieubezpieczone należności handlowe	15 599
Wkład własny należności ubezpieczonych	15 113
Część ubezpieczona	136 019
Razem	166 731

Nota prezentująca zmianę odpisów na należnościach handlowych w raportowanym okresie:

<i>w tysiącach złotych</i>	Odpis na należnościach bez rozpoznanej utraty wartości	Odpis na należnościach z rozpoznaną utratą wartości	Razem
Odpis na należnościach handlowych			
Saldo odpisów według stanu na początek okresu sprawozdawczego - 01.01.2018	(80)	(968)	(1 048)
Transfer do LifETIME ECL (bez utraty wartości)	0	191	191
Transfer do LifETIME ECL (utrata wartości)	0	(191)	(191)
Nowe odpisy w trakcie okresu sprawozdawczego	(155)	(2 053)	(2 208)
Odpisy na należnościach zapadłych/wyłączonych z bilansu w trakcie okresu sprawozdawczego	0	(524)	(524)
Odpis dotyczący spisanych należności	0	390	390
Odwrocenie rezerw dla należności uprzednio spisanych	0	1 600	1 600
Zmiany w modelach/parametrach ryzyka	0	0	0
Saldo odpisów według stanu na koniec okresu sprawozdawczego - 31.12.2018	(235)	(1 555)	(1 790)

Istotne zmiany wartości bilansowej brutto należności handlowych i poziomy odpisów w raportowanym okresie:

<i>w tysiącach złotych</i>	Należności handlowe bez rozpoznanej utraty wartości	Należności handlowe z rozpoznaną utratą wartości	Razem
Należności handlowe brutto według stanu na początek okresu sprawozdawczego - 01.01.2018	180 281	3 718	183 999
Pozyskanie nowych należności	160 079	1 094	161 173
Transfer do Lifetime ECL (utrata wartości)	(380)	380	0
Zmiany wynikające z wyłączenia należności z bilansu (spłaty lub spisania) w okresie sprawozdawczym	(177 778)	(663)	(178 441)
Zmiany wynikające ze sposobu pomiaru rezerwy	0	0	0
Saldo należności brutto według stanu na koniec okresu sprawozdawczego - 31.12.2018	162 202	4 529	166 731

Na dzień 31.12.2018 r. należności handlowe w kwocie 130 881 tys. zł nie były przeterminowane, ani nie utraciły wartości (31.12.2017 r.: 123 128 tys. zł). Na dzień 31.12.2018 r. należności handlowe w kwocie 28 694 tys. zł (31.12.2017 r.: 55 699 tys. zł) były przeterminowane, ale nie stwierdzono utraty ich wartości. Należności te dotyczą w głównej mierze klientów, z którymi Spółka współpracuje od wielu lat.

Na dzień 31.12.2018 r. należności handlowe w kwocie 1 620 tys. zł (31.12.2017 r.: 948 tys. zł) były przeterminowane i stwierdzono utratę ich wartości, w związku z czym w 2018 r. zostały objęte odpisem w wysokości 1 620 tys. zł (2017 r.: 948 tys. zł). Na dzień 31.12.2018 r. należności handlowe w kwocie 138 tys. zł nie były przeterminowane, ale stwierdzono utratę ich wartości (31.12.2017 r.: 29 tys. zł).

Spółka oczekuje, że realizacja nieprzeterminowanych należności handlowych przez kontrahentów nastąpi nie później niż dwanaście miesięcy od zakończenia okresu sprawozdawczego.

Spółka ocenia, że ryzyko nieuregulowania należności przez kontrahenta w zakresie należności nieprzeterminowanych oraz należności przeterminowanych nieobjętych odpisem jest znikome, ze względu na efektywne zarządzanie kredytem kupieckim i windykacją. Spółka m.in. wyznacza limity dla poszczególnych kontrahentów i ustanawia zabezpieczenia oraz ma możliwość dokonywania kompensaty wzajemnych wierzycelności.

Środki pieniężne - szacowanie utraty wartości aktywów

Spółka lokuje wolne środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyłącznie w podmiotach działających w sektorze finansowym. Analiza ekspozycji na ten rodzaj ryzyka, przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2018 roku dla kwoty 38 741 tys. zł, co stanowi 99,44 % ogółu środków pieniężnych Spółki (pozostałe są to środki pieniężne w drodze i w kasie), wykazała, że są to w przeważającej części banki posiadające rating na poziomie najwyższym, średniowysokim i średnim, a także dysponujące wysokimi kapitałami własnymi oraz wiodącą i stabilną pozycją rynkową w Polsce. Ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez analizę ratingów kredytowych oraz ograniczenie poziomu koncentracji środków w poszczególnych instytucjach finansowych.

Poziom koncentracji środków pieniężnych i lokat z uwzględnieniem oceny kredytowej instytucji finansowych (na 31 grudnia 2018 roku):

w %	Rating Moody's	Rating Fitch	Rating S&P	31.12.2018
Broker1	-	-	-	47,5%
Bank1	Baa1	BBB	BBB+	41,5%
Bank2	Baa2	BBB-	-	6,1%
Bank3	Aa3	A+	A	3,9%
Pozostałe 2 banki	-	-	-	1,0%

Mimo koncentracji środków pieniężnych u dwóch głównych podmiotów Spółka ocenia, że ze względu na dobrą, dotychczasową współpracę z tymi podmiotami, poziom ich ratingów a także fakt monitorowania ich wyników finansowych oraz innych informacji rynkowych i pozarynkowych wskazujących na ich sytuację finansową, nie jest narażona na znaczące ryzyko kredytowe wynikające ze zdeponowania środków finansowych w tych instytucjach.

Wysokość szacowanej utraty wartości środków pieniężnych jest pomijalna z punktu widzenia wyników osiągniętych przez Spółkę na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Zgodnie z dopuszczoną przez standard możliwością, Spółka zrezygnowała z szacowania utraty wartości środków pieniężnych dla danych dla okresu porównywalnego.

Transakcje w instrumenty pochodne - szacowanie utraty wartości aktywów

Spółka zawiera transakcje w instrumentach pochodnych w podmiotach działających w sektorze finansowym. Analiza ekspozycji na ten rodzaj ryzyka, przeprowadzona na 31 grudnia 2018 roku pokazuje, że są to w przeważającej części banki posiadające rating na poziomie najwyższym, średniowysokim i średnim, a także dysponujące wysokimi kapitałami własnymi oraz wiodącą i stabilną pozycją rynkową w Polsce. Ryzyko kredytowe z tego tytułu jest na bieżąco monitorowane poprzez analizę ratingów kredytowych oraz ograniczenie poziomu koncentracji transakcji w poszczególnych instytucjach finansowych.

W celu ograniczenia przepływów pieniężnych i jednocześnie ograniczenia ryzyka kredytowego Spółka dokonuje rozliczeń netto do poziomu dodatniego salda wyceny transakcji w instrumentach pochodnych zawartych z danym podmiotem.

Poziom koncentracji wartości godziwej transakcji pochodnych z uwzględnieniem oceny kredytowej instytucji finansowych

w %	Rating Moody's	Rating Fitch	Rating S&P	31.12.2018
Bank1	A2	A	-	92,7%
Bank2	Baa1	BBB	BBB+	6,2%
Pozostałe	-	-	-	1,1%

Pomimo koncentracji ryzyka kredytowego związanego z wyceną transakcji w instrumentach pochodnych u jednego głównego podmiotu Spółka ocenia, że ze względu na aktualny rating tego banku oraz dobrą, dotychczasową współpracę a także monitorowanie jego wyników finansowych oraz innych informacji rynkowych i pozarynkowych wskazujących na jego sytuację finansową, nie jest znacząco narażona na ryzyko kredytowe wynikające z wyceny transakcji w instrumentach pochodnych.

Ryzyko utraty płynności

Ryzyko utraty płynności jest to ryzyko wystąpienia braku możliwości spłaty przez Spółkę jej zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności. Spółka podejmuje działania mające na celu zapewnienie stabilnego i efektywnego finansowania działalności.

W zarządzaniu płynnością Spółka kieruje się następującymi zasadami:

- zapewnienie stabilnego i zdywersyfikowanego finansowania od instytucji zewnętrznych,
- przeznaczanie nadwyżek finansowych na spłatę zadłużenia odsetkowego bądź efektywne lokowanie ich w bezpieczne instrumenty,
- limity kredytowe dla partnerów handlowych,
- ściągłość należności zgodnie z ich terminami płatności, ewentualnie wystawianie not odsetkowych w przypadku przeterminowań,
- efektywne zarządzanie pozostałymi elementami kapitału obrotowego.

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych wraz z płatnościami odsetek:
a) do jednostek powiązanych na dzień 31.12.2018

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość bilansowa	Zakontraktowana wartość przepływów	do 1 m-ca	od 1 m-ca do 3 m-ca	od 3 m-ca do 1 roku	od 1 roku do 5 lat
Zobowiązania finansowe						
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	-	-	-	-	-
Kredyt w rachunku bieżącym	-	-	-	-	-	-
Inne zobowiązania oprocentowane	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku dochodowego)	1 011	1 011	265	-	746	-
Razem	1 011	1 011	265	-	746	-

a) do jednostek powiązanych na dzień 31.12.2017

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość bilansowa	Zakontraktowana wartość przepływów	do 1 m-ca	od 1 m-ca do 3 m-ca	od 3 m-ca do 1 roku	od 1 roku do 5 lat
Zobowiązania finansowe						
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	-	-	-	-	-
Kredyt w rachunku bieżącym	-	-	-	-	-	-
Inne zobowiązania oprocentowane	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku dochodowego)	398	398	398	-	-	-
Razem	398	398	398	-	-	-

b) do pozostałych jednostek na dzień 31.12.2018

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość bilansowa	Zakontraktowana wartość przepływów	do 1 m-ca	od 1 m-ca do 3 m-ca	od 3 m-ca do 1 roku	od 1 roku do 5 lat
Zobowiązania finansowe						
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	4 307	4 505	188	357	1 293	2 667
Kredyt w rachunku bieżącym	214 346	214 346	214 346	-	-	-
Inne zobowiązania oprocentowane	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	11 822	11 822	140	-	8 225	3 457
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku dochodowego)	45 166	45 166	45 166	-	-	-
Razem	275 641	275 839	259 840	357	9 518	6 124

b) do pozostałych jednostek na dzień 31.12.2017

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość bilansowa	Zakontraktowana wartość przepływów	do 1 m-ca	od 1 m-ca do 3 m-ca	od 3 m-ca do 1 roku	od 1 roku do 5 lat
Zobowiązania finansowe						
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	5 388	5 651	234	235	2 039	3 144
Kredyt w rachunku bieżącym	140 506	140 506	140 506	-	-	-
Inne zobowiązania oprocentowane	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	29 213	29 213	3 237	41	15 769	10 166
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (z wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku dochodowego)	111 837	111 837	111 837	-	-	-
Razem	286 944	287 207	255 814	276	17 808	13 310

Zarządzanie kapitałami

W celu zachowania zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji Spółka zarządza kapitałem w taki sposób, aby zapewnić przyszły rozwój przy jednoczesnym maksymalizowaniu zwrotu z kapitału dla akcjonariuszy. Poziom zwrotu z kapitału Spółka monitoruje za pomocą wskaźnika rentowności kapitału ROE (zysk netto/kapitał własny). Poziom tego wskaźnika na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi -1,2 % (odpowiednio na dzień 31 grudnia 2017 roku 10,9%).

Ponadto w procesie zarządzania płynnością i kapitałem Spółka zwraca także uwagę na wskaźniki:

- wskaźnik pokrycia aktywów (kapitał własny / suma aktywów), poziom tego wskaźnika na 31 grudnia 2018 roku wynosi 35,0 % (odpowiednio na 31 grudnia 2017 roku 36,0 %).
- wskaźnik płynności bieżącej (aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe), poziom tego wskaźnika na 31 grudnia 2018 roku wynosi 1,4 (odpowiednio na 31 grudnia 2017 roku 1,5).

W celu optymalnego zarządzania kapitałem, utrzymania płynności i zdolności kredytowej pozwalającej na uzyskanie i utrzymanie finansowania zewnętrznego, Spółka w długim okresie dąży do utrzymania wskaźnika pokrycia aktywów na poziomie nie niższym od 20 %, natomiast wskaźnika płynności bieżącej na poziomie nie niższym od 1,1.

4.30 ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Wartość gwarancji dotyczących zobowiązań Emitenta wobec osób trzecich, wystawionych w toku bieżącej działalności na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła odpowiednio 61,17 mln zł i 1,45 mln eur oraz 50,46 mln zł i 0,0 mln eur. Dotyczyły one głównie: gwarancji cywilnoprawnych związanych z zabezpieczeniem należytego wykonania umów oraz gwarancji publicznoprawnych wynikających z przepisów powszechnie obowiązujących zabezpieczających prawidłowość prowadzenia działalności koncesjonowanych w sektorze paliw ciekłych i wynikających z tej działalności należności podatkowych, celnych itp.

Wartość akredytyw standby wystawionych na zlecenie Emitenta na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła odpowiednio 0,0 mln usd i 11,76 mln usd.

Ponadto Spółka udzieliła poręczenie cywilne za zobowiązania jednostki powiązanej niekonsolidowanej w kwotach na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2017 roku odpowiednio 1,6 mln zł i 1,6 mln zł oraz wystawiła gwarancje, poręczenia cywilne i poręczenia wekslowe za zobowiązania jednostek powiązanych konsolidowanych w kwotach na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2017 roku odpowiednio 29,94 mln zł i 19,86 mln zł.

4.31 TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Saldo rozrachunków na 31.12.2018 r.

<i>w tysiącach złotych</i>	Należności	Zobowiązania	Otrzymane pożyczki	Udzielone pożyczki	Zaliczki na dostawy
Unimot Express Sp. z o.o. - jednostka dominująca	-	191	-	-	-
Unimot System Sp. z o.o. - jednostka zależna	1 066	-	-	2 894	-
Blue LNG Sp. z o.o. - jednostka zależna	61	-	-	1 437	-
Blue Cold Sp. z o.o. - jednostka zależna	4	-	-	-	-
PPGW Sp. z o.o. - jednostka zależna	233	-	-	882	-
Unimot Paliwa Sp. z o.o. - jednostka zależna	373	-	-	-	-
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. - jedn. zależna	3 556	-	-	-	-
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. SK.A.-jedn. zależna	-	-	-	-	-
Tradea Sp. z o.o. - jednostka zależna	40	53	-	-	-
Unimot Ukraine LLC - jednostka zależna	-	21	-	-	-
Unimot Asia LLC - jednostka zależna	-	746	-	-	-
PZL Sędziszów S.A. (jednostka stowarzyszona z Unimot Express Sp. z o.o.)	30	-	-	-	-
Unimot Truck S.A. (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)	3	-	-	-	-
Zemadon Limited (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)	-	-	-	-	-
Razem	5 366	1 011	-	5 213	-

Saldo rozrachunków na 31.12.2017 r.

<i>w tysiącach złotych</i>	Należności	Zobowiązania	Otrzymane pożyczki	Udzielone pożyczki	Zaliczki na dostawy
Unimot Express Sp. z o.o. - jednostka dominująca	-	246	-	-	-
Unimot System Sp. z o.o. - jednostka zależna	726	-	-	2 758	-
Blue LNG Sp. z o.o. - jednostka zależna	25	-	-	-	-
Blue Cold Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	-	-	-	-
PPGW Sp. z o.o. - jednostka zależna	362	-	-	267	-
Unimot Paliwa Sp. z o.o. - jednostka zależna	13	-	-	-	-
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. - jedn. zależna	3 047	101	-	-	-
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. SK.A.-jedn. zależna	-	-	-	-	-
Tradea Sp. z o.o. - jednostka zależna	15	-	-	-	-
PZL Sędziszów S.A. (jednostka stowarzyszona z Unimot Express Sp. z o.o.)	15	51	-	-	-
Unimot Truck S.A. (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)	1	-	-	-	-
Zemadon Limited (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)	-	-	-	-	-
Razem	4 204	398	-	3 025	-

Przychody z wzajemnych transakcji za okres 01.01.2018 r. - 31.12.2018 r.

<i>w tysiącach złotych</i>	Przychody ze sprzedaży towarów	Przychody ze sprzedaży usług	Refaktury	Pozostałe przychody operacyjne	Przychody finansowe
Unimot Express Sp. z o.o. - jednostka dominująca	54	208	1	-	-
Unimot System Sp. z o.o. - jednostka zależna	433	28	4	-	237
Blue LNG Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	4	1	-	61
Blue Cold Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	3	-	-	-
PPGW Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	-	7	-	28
Unimot Paliwa Sp. z o.o. - jednostka zależna	109	4	244	-	130
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. - jedn. zależna	7 028	-	287	-	21
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. SK.A.-jedn. zależna	-	-	-	-	-
Tradea Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	-	29	55	32
Unimot Ukraine LLC - jednostka zależna	-	-	-	-	-
Unimot Asia LLC - jednostka zależna	-	-	-	-	-
PZL Sędziszów S.A. (jednostka stowarzyszona z Unimot Express Sp. z o.o.)	-	5	5	-	19
Unimot Truck S.A. (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)	-	6	-	-	-
Zemadon Limited (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)	-	-	-	-	-
Razem	7 624	258	578	55	528

Przychody z wzajemnych transakcji za okres 01.01.2017 r. - 31.12.2017 r.

<i>w tysiącach złotych</i>	Przychody ze sprzedaży towarów	Przychody ze sprzedaży usług	Refaktury	Pozostałe przychody operacyjne	Przychody finansowe
Unimot Express Sp. z o.o. - jednostka dominująca	-	301	12	-	-
Unimot System Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	8	10	-	110
Blue LNG Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	12	-	-	20
Blue Cold Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	2	2	-	5
PPGW Sp. z o.o. - jednostka zależna	110	24	1	-	16
Unimot Paliwa Sp. z o.o. - jednostka zależna	58	3	-	-	-
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. - jedn. zależna	5 387	-	164	-	24
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. SK.A.-jedn. zależna	-	-	-	-	-
Tradea Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	-	20	-	3
PZL Sędziszów S.A. (jednostka stowarzyszona z Unimot Express Sp. z o.o.)	205	-	1	-	14
Unimot Truck S.A. (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)	-	6	-	-	-
Zemadon Limited (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)	-	-	-	-	-
Razem	5 760	356	210	-	192

Koszty wzajemnych transakcji za okres 01.01.2018 r. - 31.12.2018 r.

<i>w tysiącach złotych</i>	Zakup materiałów i towarów	Zakup usług	Pozostałe koszty operacyjne	Koszty finansowe	Koszty dotyczące odpisów na należności	Koszty dotyczące wątpliwych zobowiązań
Unimot Express Sp. z o.o. - jednostka dominująca	12	600	-	136	-	-
Unimot System Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	-	-	-	-	-
Blue LNG Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	-	-	-	-	-
Blue Cold Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	-	-	-	-	-
PPGW Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	-	-	-	-	-
Unimot Paliwa Sp. z o.o. - jednostka zależna	16	-	-	-	-	-
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. - jednostka zależna	391	59	-	-	-	-
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. SK.A. – jedn. zależna	-	-	-	-	-	-
Tradea Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	-	-	52	-	-
Unimot Ukraine LLC - jednostka zależna	-	155	-	-	-	-
Unimot Asia LLC - jednostka zależna	-	-	-	-	-	-
PZL Sędziszów S.A. (jednostka stowarzyszona z Unimot Express Sp. z o.o.)	-	-	-	-	-	-
Unimot Truck S.A. (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)	-	-	-	-	-	-
Zemadon Limited (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)	-	-	-	-	-	-
Razem	419	814	-	188	-	-

Koszty wzajemnych transakcji za okres 01.01.2017 r. - 31.12.2017 r.

<i>w tysiącach złotych</i>	Zakup materiałów i towarów	Zakup usług	Pozostałe koszty operacyjne	Koszty finansowe	Koszty dotyczące odpisów na należności	Koszty dotyczące wątpliwych zobowiązań
Unimot Express Sp. z o.o. - jednostka dominująca	63	641	-	250	-	-
Unimot System Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	-	-	-	-	-
Blue LNG Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	-	-	-	15	-
Blue Cold Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	-	-	-	5	-
PPGW Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	-	-	-	-	-
Unimot Paliwa Sp. z o.o. - jednostka zależna	12	-	-	-	-	-
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. - jednostka zależna	224	118	-	-	-	-
Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. SK.A. – jedn. zależna	-	-	-	-	-	-
Tradea Sp. z o.o. - jednostka zależna	-	-	-	-	-	-
PZL Sędziszów S.A. (jednostka stowarzyszona z Unimot Express Sp. z o.o.)	-	66	-	-	-	-
Unimot Truck S.A. (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)	-	-	-	-	-	-
Zemadon Limited (jednostka powiązana z Unimot Express Sp. z o.o.)	-	-	-	-	-	-
Razem	299	825	-	250	20	-

W bieżącym okresie sprawozdawczym nie zidentyfikowano indywidualnych transakcji przeprowadzonych między Spółką a jednostkami powiązanymi, które byłyby znaczące ze względu na nietypowy zakres i ich wartość. Transakcje zawarte przez Spółkę ze spółkami powiązanymi wchodziły w zakres normalnych, codziennych operacji gospodarczych, przeprowadzonych na zasadach i warunkach rynkowych. Transakcje te dotyczyły głównie zakupów materiałów i usług na potrzeby bieżącej działalności operacyjnej (paliwa, energia, usługi najmu).

Spółka w badanym okresie oraz w okresie porównawczym udzieliła poręczeń cywilnych, poręczeń wekslowych oraz wystawiła gwarancje za zobowiązania jednostek powiązanych - szczegóły w nocie 4.30.

Spółka w badanym okresie udzieliła Spółkom powiązanym pożyczek w wysokości: PPGW Sp. z o.o. - 590 tys. zł oraz BLNG Sp. z o.o. - 1 410 tys. zł, a w okresie porównawczym Spółce Unimot Energia i Gaz Sp. z o.o. pożyczki w wysokości 600 tys. zł. Wynagrodzenie za udzielone pożyczki zostało ustalone na poziomie porównywalnym do oprocentowania dostępnego na rynku kredytów bankowych udzielanych w analogicznym okresie. W szczególności zastosowano oprocentowanie uzależnione od stawek rynkowych (WIBOR). Przy kalkulacji marż zastosowanych w umowach pożyczek uwzględniono w szczególności okoliczności, że pożyczki zostały udzielone bez zabezpieczenia materialnego, bez prowizji przygotowawczej ani innych opłat i prowizji. Podmioty udzielające na rynku pożyczek niezabezpieczonych uwzględniają fakt braku twardych zabezpieczeń poprzez wymaganie wyższego oprocentowania, które odzwierciedla wyższy stopień ponoszonego ryzyka.

4.32 ZATRUDNIENIE

	01.01.2018 - 31.12.2018		
	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Przeciętny stan zatrudnienia w etatach			
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	38	53	91
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	21	29	50
Razem	59	82	141

	01.01.2018 - 31.12.2018		
	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Przeciętny stan zatrudnienia w osobach			
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	40	53	93
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	22	29	51
Razem	62	82	144

4.33 NOTA OBJAŚNIAJĄCA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

w tysiącach złotych

	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2017 - 31.12.2017
Zmiana stanu należności wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	19 380	(15 643)
Zmiana stanu należności z tytułu należności odsetkowych	-	4
Zmiana stanu należności z instrumentów zabezpieczających	-	873
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	19 380	(13 629)
Zmiana stanu zobowiązań wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	(78 555)	(14 766)
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	183	(162)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu zakupu udziałów	(493)	948
Zmiana stanu zobowiązań odsetkowych	493	-
Zmiana stanu zobowiązań w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(78 372)	(19 669)

4.34 ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

Nie wystąpiły istotne zdarzenia po dniu bilansowym, które nie zostały ujęte w niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

Zawadzkie, 29 marca 2019 r.

.....
Adam Sikorski
 Prezes Zarządu Unimot S.A.

.....
Robert Brzozowski
 Wiceprezes Zarządu Unimot S.A.

.....
Marek Moroz
 Wiceprezes Zarządu Unimot S.A.

.....
Małgorzata Walnik
 Osoba sporządzająca sprawozdanie